

Israel aleripa yërulune Egipto

Éxodo 1.1-20.21

Yëkkuö i' kiè si'kuaie *Éxodo*, e' wà kiane chè *yërulune*. Kam sa' tö yëkkuö i' mane'ù seraä se'ie, ishəbōts maneö' sa' tö dō capítulo 20.21. Ì maneö' sa' tö e' blatëule mañat tsíní. Et tsíní e' dör capítulo et dō capítulo dabom eyök kí skel (1-15). Iët tsíní e' dör capítulo dabom eyök kí teröl dō capítulo dabom eyök kí pàköl (16-18). Ibata ék tsíní e' dör capítulo dabom eyök kí sulítu dō capítulo dabom böyök (19-20).

Et tsíní e' tö se' a ipakè tö ì bak Israel aleripa tą ie'pa mía Egipto e' tsatkök ketba yöki e' ukuöki. Kewe ie'pa kawö tka buaë Egipto. Ie'pa ena ie'pa iyiwak alöne taië. Kä tka taië tą egiptowak suanémi dō' Israel aleripa e' alòkə ie'pa ki. E' kuëki ie'pa tö Israel aleripa sué suluë tą iwe'ikérakitö siarë. Ie'pa kérakitö kanëblök darërëë kè patuëta'. Erë Skëköl tö ie'pa weirke e' sué tą wëm kékaitö eköl ie'pa yöktsə egiptowak ulà a. Wëm e' kiè Moisés, e' è tö yëkkuö i' kit. Skëköl e' kkayë' ie' a tą iwák kiè yë'itö ia. E' ukuöki tą ipatkéitö Israel aleripa yöktsə Egipto. Moisés tö iché Egipto blú a tö Israel aleripa ómine. Erë Egipto blú kè éna Skëköl ttò iütak. E' kuëki Skëköl tö egiptowak we'iké siarë tsakië ie' diché taië wa. E' wa ie' tö ikkaché ie'pa a ena Israel aleripa a tö yi dör ie'. Skëköl tö Israel aleripa tsatkée yéttsə Egipto ie' diché taië wa, e' wa ie'pa de ie' ichaie ena ie' de ie'pa Këkölíe. Ie'pa yënetsə Egipto e' kéwö tkö'uk ie' tö ie'pa patké duas bit ekkë.

Iët tsíní e' tö se' a ipakè tö wës Skëköl tö ie'pa wëttsə' ena ie'pa kime'itö shkōk-tkō ká sir poë wé kè yi serku' ee. Eré ie'pa tö ie' tsiriwé taië kabene wa, eré ie' tö ie'pa tié ena ie'pa tsatkéitö ibolökpa yöki er bua' wa.

Ibata ék tsíní e' tö se' a ipakè tö Skëköl ena Israel aleripa ttè me' ñi a. Mik ie'pa de Sináí kébata a, etə ie' tö ittè dalöiëno mé ie'pa a dökə dabop. Ie' tö iché ie'pa a tö ie'pa tö ie' ttè dalöiëno e' kos iüté buaë, e' tą ie'pa dōraë ie' wák icha chókíe ena ie'pa a ie' er buaë chōraë ká malepa wakpa tsata.

**Israel aleripa tso' Egipto
e'pa weine taië**

1 ¹⁻⁴Israel kiè ñies Jacob e' ala'r dè'mi Egipto ie' ta, e'pa kòs yamipa ta'. Ie'pa kiè Rubén, Simeón, Leví, Judá, Isacar, Zabulón, Benjamín, Dan, Neftalí, Gad ena Aser. ⁵Jacob yamipa mìnè ie' ta Egipto e'pa dòka dabom kuryòk (70) sera. Erè José, e' tso'tke Egipto kewe iyamipa yòki.

⁶Kawò tka taië, età José ena ièlpa blèrulune. Ñies iyamipa dè'mi Egipto ie'pa ta, e'pa kòs blèrulune se. ⁷Erè Israel aleripa alòne taië, e' kueki ie'pa de diché ta' taië. Ie'pa tso' Egipto wa'ñe.

⁸E' ukuòki ta' blu' ské tkènekà ekòl e' kè wà José pakè jcher. Ie' tò iché egiptowak a: ⁹“Ye' ttò ttsó. Israel aleripa dör taië. Ie'pa diché tkòka se' diché tsata, dö' ie'pa e' alòka se' ki. ¹⁰Mik se' bolòkpa ñippòmì se' ta, e' ta dö' ie'pa ñi wöiòka se' ppòk se' bolòkpa ta, ta es imi'miyal se' yòki. E' kueki se' tò ibikeitsó bua'iewa tò wes se' tò ie'pa wòklò'wèmi as kè ikí alör taië.”

¹¹E' kueki egiptowak tò iwòkirpa patké Israel aleripa we'ikòk kanè darèrè wa as ieriardak. Ie'pa tò ikérak ká yuòk böt chkewò dapa'woie Egipto blú a. Ká e' kiè Pitón ena Ramsés. ¹²Israel aleripa we'ikeke ie'pa tò siarè, erè ikí alörkerak taië. E' kueki egiptowak suarke taië ie'pa yòki.

¹³Egiptowak tò ie'pa ké kaneblòk kèsik wa. ¹⁴E' tò ie'pa eriauwé taië. Ikérakitò skauchka yuòk shtrót shtrót u yuoie. Ñies ikérakitò kaneblòk kañika kanè ulitane uk. Es Israel aleripa kòs we'ikérakitò siarè. ¹⁵E' kíe ta Egipto blú tté alakòlpa kiè Sifrá ena Puvá e'pa ta. Ie'pa dör hebreowak* alakòlpa alá kurke e' kanèukwakpa. Ie' tò iché ie'pa a:

¹⁶—Mik a' tò hebreowak alakòlpa alá kurke, e' kaneweke, età isaú ù iwák dör? Iwák wèm e' ta ittòwa. Iwák dör alakòl, e' ta imúat, kè ittarwa.

¹⁷Erè alakòlpa e'pa tò Skèkòl dalöieta'. E' kueki ie'pa kè wà Egipto blú ttò iutène wes itò iché es. Ie'pa ala'r wèpa méat ttsè'ka. ¹⁸Età Egipto blú tò ie'pa kiére ta' ichéitò iarak:

—¿Iók a' tò iwamblé es? ¿Iók a' tò ala'rla wèpa e' méat ttsè'ka?

¹⁹Ie'pa tò iutè:

—Hebreowak alakòlpa kè alá kur wes egiptowak alakòlpa es. Ie'pa alakòlpa dör darèrè. Ie'pa alá kur bet buaè. Mik sa' demi, età ie'pa alá kunetke.

^{20,21}Es Israel aleripa kí alònèmi taië. Ie'pa diché kí iërke taië. Sifrá ena Puvá e'pa tò Skèkòl dalöieta'. E' kueki Skèkòl tò ie'pa kímé, ala'r méitò ie'pa a taië.

²²Età Egipto blú tò ikuèblupa ulitane a kawò mé tò hebreowak ala'rla wèpa kune kòs e' ómi di' ki. Alakòlpala è múat.

* 1.15 hebreowak: E' kiè ñies Israel aleripa.

Moisés kune'

2 ¹E' kēwō ska' t̄a wēm ekōl dōr Leví aleri, e' senēw̄a alakōl dōr Leví aleri ñies ese t̄a. ²Et̄a ie' alà skà kéka e' dōr wēm. Et̄a im̄i tō isué tō alala buaala, e' kuēki ibléw̄aitō dō si' mañat. ³Mik im̄i kē a ilà blēneia, et̄a ie' k̄kó yulé et, patiē buaē kiōchka tso' chkuā'chkuā ese wa as kē a di' tkōw̄a. E' ukuōki t̄a alala iéw̄aitō k̄kó a, méreitō di' kiē Nilo e' k̄kōmik k̄kō tso' e' shuā. ⁴Et̄a alala kutà e' dués̄er k̄amiē ik̄i sauk tō wēs idōmi.

⁵E' ukuōki t̄a Egipto blú e' alà busi m̄iā kuōk di' a. E' dalewa tayēpa tso' ie' w̄a ikanē mēsopaie e'pa shkō iēter ákitō ki. Et̄a ie' tō k̄kó sué k̄kō shuā. Ikanē mēsopa ekōl patkém̄iitō itsukbitu. ⁶Et̄a ie' tō ikkōkéka t̄a isué tō alala wēm a'ria ekōl e' iuke. Ie' isué er siarē wa t̄a ichéitō:

—Bēbēla i' dōr hebreowak.

⁷E' wōsh̄a bēbēla kutà de t̄a ichéitō ia:

—¿Be' ki ikiane tō ye' mi' tayē hebreowak yulōk ekōl be' a alala se k̄kō'noie as itala'ñitō itsu' wa?

Moisés m̄i tō iiek̄a k̄kó a itsatkoie. (Éxodo 2.3)

⁸Età Egipto blú alà busi tò iüté:

—Be' yú iyulök.

Età bēbēla kutà mīā imì yulök t̄a idebitū iwā. ⁹Età Egipto blú alà busi tò iché alà mī ā:

—Alà i' tsúmi kk'ónú ña tala'ú ña buaē. Ye' tò be' patueke iki. Età imì wā ilà mītser tala'wē. ¹⁰Mik alà de bērie, età imì wā ibitetserne Egip-to blú alà busi ā. Età ie' tò iklō'wé wes ie' alà ekka es. Ikiè mékaitō Moisés. ¹¹Ie' tò iché:

—Ye' tò iyē'ttsa di' ā.

E' kuekī ie' tò ikiè mékā es.

Moisés tso' Egipto e' tkashkar

¹¹Moisés kibineone. Ká et t̄a ie' mīā iyamipa hebreowak, e'pa pakök. Età ie' tò isué tò iyamipa weirke siarē kanēblök darērē. Età ie' isué tò egiptowak eköl tso' iyami hebreowak eköl e' ppök siarē. ¹²Età ie' ká sué ká wa'ñe. Kē ie' wā yi sune. E' dalewa ie' tò egiptowak e' ttéwā inú wötéwā ie' tò tsa'wō ā. ¹³Bule es t̄a ie' skā e' yétt̄sa, età ie' isué tò hebreowak bōl tso' ñippök ñitā. Ie' tò iëköl tso' eköl ppök, e' ā iché:

—¿Iók be' tso' be' yami ppök?

¹⁴Età hebreowak e' tò iüté:

—¿Yi tò be' tkékā sa' wökirie sa' shülökwakie? ¿Be' tso' ye' bikeitsök ttéwā wes egiptowak kötwaḅ es?

Mik ttē e' ttsé Moisés tò, età e' tò ie' suawé. Ie' ibikeitsé: “Ie'pa wā ijchēnewā tò ye' tò egiptowak kötwa.” ¹⁵Mik e' jchēnewā Egipto

blú wā, età ie' tò Moisés ttök-wā patké. Erē Moisés tkashkar ie' yöki, mīā senuk ká kiè Madián eē. Eē ie' e' tkére di' tum biule kkömik.

¹⁶Ká e' ā sacerdote* serke eköl kiè Reuel. E' alà busipa dōkā kul. E' diwō wa alà busipa e'pa dē'bitū di' chkök kul' ā mè iyé iyiwak ā yē. ¹⁷Età iyiwak kk'ónukwakpa skā wēpa debitū busipa trē'wēmi. Età Moisés e' kékā e' tò busipa tsatké. Età ie' tò di' mé iyiwak ā. ¹⁸Mik ie'pa demine iyé ska', età iyé tò ie'pa ā ichaké:

—¿I wa i'ñe a' dene bet?

¹⁹Ie'pa tò iüté:

—Egiptowak eköl tò sa' tsatké e iyiwak kk'ónukwakpa ulā ā. Ie' di' yétt̄sa mé iyiwak ā.

²⁰Iyé tò iché iā:

—¿Wé wēm e'? ¿Iók a' iméat ekōr-la? A' yú itsukbitū as ichkō se' t̄a.

²¹Es Moisés e' tséat senuk wēm e' ska'. E' ukuökī t̄a Reuel tò ilà busi kiè Séfora, e' mé Moisés ā senowaie itā. ²²Età Moisés alà kékā eköl kiè mékaitō Guersón* wā chéitō: Ká i' kī ye' dör o'ka.

²³Duas tka taiē, età Egipto blú blēnewā. Erē Israel aleripa kköchökeiā taiē kēkraē kanē darērē kuekī. Ie'pa kköchöke taiē e' ttsé Skéköl tò. ²⁴Ttē me'bak ie' tò Abraham ā ena Isaac ā ena Jacob ā e' wā tsá detke kanewē. E' kuekī ie' tò ibikeitsé tò Israel aleripa

* 2.10 Moisés: Hebreoie s'kiè e' wā kiane chē iyēulettsa.

* 2.16 sacerdote: Kē se' wā ijcher yēsēsē tò sacerdote wēse e' dör, erē kē idör wes i'ñe itso' es.

* 2.22 Guersón: Hebreoie s'kiè e' wā kiane chē ká bānet wakpa.

kimeraëyö i' tã. ²⁵Ie' tō ie'pa sué tã
ie' éna iane tō ì tköke ie'pa tã.

**Skëköl tō Moisés patkë
Israel aleripa tsãtkök**

3 ¹Kã et tã Moisés tso' inuãki
Jetró,* e' iyiwak kkö'nuk.
Inuãki kanëblöke sacerdoteie
Madián. E' dalewa ie' wã inuãki

iyiwak mítser kã sir po, e' jaishet,
demi Skëköl kébata kië Horeb* eë.
²Eta eë Jehová biyöchökwak bua'ie
e' e' kkachéwã ie' a bö' wörkueie
taië kal tsir elka shuã. Moisés tō
isuéwã bua'ie tã isué tō kal wöba-
tsekã taië bö'ie, erë kè ñarwa. ³Eta
Moisés tō ibikeitsé: “¿Wì dör ì? Ye'
mí isaük ì kuekì kal wì kè ñarwa.”

*Skëköl e' kkaché Moisés a bö' wörkue-
ie taië kal tsir elka shuã. (Éxodo 3.2)*

* 3.1 *Jetró*: E' dör Moisés nuãki. Ie' kië ñies Reuel ena Hobab.

* 3.1 *Horeb*: E' kië ñies Sinaí.

⁴Mik Jehová tō isué tō Moisés dökewatke ts̄inet bō' ñarke e' ɔ'mik isaṁk, eṭa Skëköl tō ichaké:

—iA Moisés! iA Moisés!

Moisés tō iüté:

—¿Ì?

⁵Eṭa Skëköl tō iché ia:

—Kè be' dökwa ts̄inet. Wé be' dur e' ké dör batse'r, e' kueḱi be' klökkuö yóttsa. ⁶Ye' dör be' yé e' Këköl ena be' yépa bak ká iaiaë kiè Abraham, Isaac ena Jacob e'pa Këköl.

Moisés suane Skëköl saṁkwa, e' kueḱi ie' e' wōpabakéwa. ⁷Erë Jehová tō iché ia:

—Ye' isué tō wépa dör ye' icha tso' Egipto e'pa weirke siarë. Ie'pa kköchöke taië ikanë wökirpa ulà a e' ttséyö. Ye' wa ijcher buaë tō iweirkerak siarë. ⁸E' kueḱi ye' dë'ttsa ie'pa tsatökök egiptowak ulà a. Ye' tō ie'pa yerattsa ká e' ki. Ye' wa ie'pa miraë ká taië buaë ese ki. Ká e' ki íyi ulitane tskir buaë, iwà wör buaë shütë.* Ká e' ki pè' tso' taië. E'pa ditséwōpa dör canaánwak, hititawak, amorreowak, fereseowak, heveowak, ena jebuseowak. ⁹Ittsó, ye' tō Israel aleripa kköchöke e' ttsé. Ye' tō isué tō egiptowak tō ie'pa we'ikeke siarë. ¹⁰E' kueḱi ye' tso' be' patökök Egipto blú ska' Israel aleripa dör ye' icha e'pa yökulur Egipto a. Be' yú Egipto.

¹¹Erë Moisés tō iché ie' a:

—¿Yi ye' dör e' dōwami Egipto blú wörki Israel aleripa yökulur ie' ulà a?

¹²Ie' tō iüté:

—Be' kè mi'pa ekörla. Ye' tso' be' ta be' kimuk. Mik be' tō Israel aleripa yélur Egipto a, eṭa a' tō ye' dalöieraë kabata i' ki. E' wa be' wa ijcherdaë tō ye' wák tō be' patkë'.

¹³Erë Moisés tō ie' iüté:

—Dö' ye' mia ta ye' tō iché ie'pa a: “A' yépa bak iaiaë e' Këköl tō ye' patkë' a' tsatökök.” Dö' ie'pa tō ye' a ichaké: “¿Ima e' kiè?”, e' ta ¿i chëmi ye' tō ie'pa a?

¹⁴Eṭa ie' tō iüté:

—Ye' dör yi tso'tke e'. Ichó ie'pa a tō Ye' Tso'tke e' tō ye' patké a' ska'.

¹⁵Skëköl tō ikí ché Moisés a:

—Ñies ttë i' chó Israel aleripa a: ‘Se' yépa bak ká iaiaë kiè Abraham, Isaac ena Jacob, e'pa Këköl kiè Jehová* e' tō ye' patkë' a' tsatökök.’ Ttë e' chó ie'pa a. Ye' kiè dör Jehová i' dör ye' wák kiè kekraë. Kiè i' wa ye' kirdaë aishkuö ta kekraë.

¹⁶Be' yú Israel aleripa kueḱlupa dapa'uk ta ttë i' ichó ie'pa a: ‘Jehová, dör se' yépa bak ká iaiaë kiè Abraham, Isaac ena Jacob e'pa Këköl e' e' kkeyé' ye' a ta ye' a iyé'itö tō ie' tō a' weirke siarë egiptowak ulà a e' sué. ¹⁷Ñies ye' a iyé'itö tō a' tsatkeraëitö egiptowak tso' a' we'ikök e'pa ulà a. Ie' wa a' miraë ká buaë ese ki. Ká e' ki íyi ulitane tskir buaë, iwà wör buaë shütë. Ká e' wakpa ditséwōpa dör canaánwak, hititawak, amorreowak, fereseowak, heveo-

* **3.8,17** *Ká e' ki íyi ulitane tskir buaë, iwà wör buaë shütë*: Ttë e' dör Hebreoie i' es: Wé baka tsu'diö ena bul alí shköke di'ie.

* **3.15** *Jehová*: Hebreoie kiè e' wì dör ye' tso'tke.

wak, ena jebuseowak.' Ttè e' ch'ó ie'pa a. ¹⁸Israel aleripa kuëblupa tò be' ttò ttersaë tã be' yú ie'pa tã Egipto blú ska' tã ttè i' ch'ó ie' a: 'Jehová dör hebreowak Këköl, e' dë'bitu sa' wöki. E' kuëki sa' ómi kã mañat shkar ekkë wé kè yi ku' ese ska' iyiwak ña'uk Jehová dör sa' Këköl e' dalöioie.' Ttè e' ch'ó ie' a. ¹⁹Erë ye' wã ijcher buaë tò ie' kè tò ie'pa a kawö e' mepa ëanas. Ye' kawöta ie'pa yöktsa ye' diché taië e' wa. ²⁰E' kuëki ye' diché taië e' kkacheraëyö egiptowak a. Ì weraëyö ie'pa shua e' tò ie'pa tkiweraë. E' wa ie'pa we'ikeraëyö siarë. E' ukuökì tã Egipto blú tò Israel aleripa erami as imi'yal. ²¹Ñies ye' tò egiptowak keraë ie'pa dalöiök taië. E' kuëki mik a' e' yökettsa Egipto a, etã a' kè minuk ulà wöchka. ²²Israel aleripa e' alakölpã kôs e'pa tò íyi yöule inukölchka wa ö orochka wa ö datsi' ese kak kieraë egiptowak alakölpã serke bänet ö iserkerak Israel aleripa u a esepa a, e' kôs ieraë a' ala'r tò. Es a' tò íyi bua'buã tso' taië Egipto e' yerattsã ie'pa ulà a.

4 ¹Erë Moisés tò iüté:
—Ie'pa kè tò ye' ttò klö'wepã. Kè itö ye' ttò iütepã. Ie'pa tò ye' a icheraë: "Jehová kè dë'bitu be' ska'."

²Etã Skëköl Jehová tò ie' a ichaké:

—¿Ì a'tser be' wã ulà a?

Moisés tò iüté:

—Ye' shko kéli.

³Jehová tò iché ia:

—iIuyómi iski!

Etã Moisés tò iuyémi iski. E' wöshã tã ishko kéli yönane tkabèie. Moisés e' skéu iyökì bet ⁴erë Jehová tò iché ia:

—iIklö'úwã ikirë bata a ulà wa!

Etã Moisés tò iklö'wéwã etã imíãne shko kéliie.

⁵Etã Jehová tò iché ia:

—Mik be' dene Egipto, etã be' tò iú es as ie'pa tò iklö'ú mokì tò ye' dör a' yépa bak kã iaiaë kië Abraham, Isaac ena Jacob e'pa Këköl e' e' kkaché be' a. ⁶I' tã be' ulà tiúwã be' batsi' a.

Etã Moisés ulà tiéwã ibatsi' a. Mik ie' ulà yéttã, etã ie' isué tò iwölinekã saruruë duë kië lepra e' wã. ⁷Etã Skëköl tò iché ia:

—Be' ulà skã tiúwãne be' batsi' a.

Etã Moisés tò iwé es. Mik ie' ulà yéttãne, etã ie' ulà buanene buaë. ⁸E' ukuökì tã Skëköl tò iché ia:

—Ì kkachéyö be' a kewe e' kè klönerak iwã, ñies ie'pa kè wã be' ttò iütëne, e' tã iët skã ú. Isalema e' klö'wëmi ie'pa tò. ⁹Erë e' kôs wa ie'pa kè wã be' ttò klöne be' ttò iütëne e' tã di' chkóka di' kibi a e' tóttã kã sí ki. Mik e' ténettsã kã sí ki etã di' miãraë péie.

¹⁰Moisés tò iüté:

—iAyëwë! iA ye' Këköl! Ye' siarala, kè tto buaë. E' kè dör i'ñe ème be' ttöke ye' tã etã. Es ye' wák dër kã iaiaë. Ye' ttò enaë. Ye' kè a s'iütër buaë.

¹¹Erë Jehová tò iüté:

—¿Yi tò a' a kkò méat? Ye' wák tò a' méat kè tto ö kè kukuö wattser. Ñies a' wöbla kè wawër ö a' wöbla wawër e' kôs méat ye'

wák tö a' a. ¹²E' kuëkî be' yú. Mik be' ttöke, etä ye' tso' be' ta. Ì kiane ye' kî tö be' tö ichè, e' kkacheraë ye' tö be' a.

¹³Erë Moisés tö iché ia:

—iA kékëpa! Ye' kköchò be' a tö o'ka patkómi ye' skéie.

¹⁴Etä Jehová uluneka ie' kî ta ichéitò ia:

—E'ma be' èl Aarón dör Leví aleri çîma e' bikeitsè be' tó? Ye' wa ijcher tö ie' ttò buaë. Ie' tso'tke ñala kî datse be' ska'. Mik ie' tö be' sué, etä e' tö ie' ttsé'wèmi buaë. ¹⁵Ì kos chak be' éna e' kos chó Aarón a as ie' tö ichòne. Ye' wák tö a' böl kîmeraë as a' ttò buaë. Ì kiane ye' kî tö a' tö iwè e' kkacheraë ye' tö a' a. ¹⁶Aarón ttöraë be' skéie. Ie' döraë be' ttekölie wes be' dör ye' tteköl es. Ì cheke ye' tö be' a e' cherane be' tö ie' a ta e' cherane ie' tö a' yamipa a. ¹⁷Shko kéli se tsúmi. E' wa ì kè or yi a ese weraëbö. Ie'pa wökrardawa iweblök.

Moisés míane Egipto

¹⁸E' ukuökî ta Moisés míane inuaki, Jetró ska' ta ichéitò ia:

—Kawö mú ña. Ye' kawöta shkökmine Egipto ye' yamipa sauk tö itso'iarak ttsé'ka.

Etä Jetró tö iüté:

—Èkéké. Be' shkó wöbla wa.

¹⁹Moisés tso'ia Madián, etä Jehová tö iché ia:

—Yi kî be' kiarke ttèwa Egipto, e'pa blèrulune. Kè ì dalò ta'ia be' kî ee. E' kuëkî be' yúne Egipto.

²⁰Etä Moisés tö ilaköl ena ila'r tkéka burro kî ta imíyal Egipto. Ie' wa Skéköl shko kéli dami ulà a.

²¹Jehová tö ie' a iché:

—Mik be' demi Egipto, etä ye' tö diché me'bak be' a ì kè or yi a ese woie, e' wakaneú kröröë Egipto blú wörki. Erë ye' tö ie' a er suluë meraë as kè ie' tö Israel aleripa òmine. ²²Etä ttè i' chó ie' a: 'Jehová tö iché be' a: Israel aleripa dör wes ye' alà wëm tsá es. ²³Ye' tö be' a ichétke tö ie'pa ómine as imi'yalne ye' kîkökka. Erë be' kè wa ie'pa a kawò mène as imi'yal. E' kuëkî be' alà wëm tsá e' tterawayö. Ttè e' chó ie' a.

²⁴Moisés ena iyamipa minia ñala kî etä wé ie'pa kapökerò ñala kî, ee Jehová debitu Moisés ska' ittökwa. ²⁵Erë Moisés alaköl Séfora e' tö ák di'dië kló'wéwa e' wa ilà tottola kkuölit téé tsir. E' kkuölit takla pé wa ie' tö Moisés klò patié ta ichéitò Moisés a: "Mokî be' tso'ia ye' wèmie pé i' wa."

²⁶Etä Jehová tö Moisés émi. (Séfora tö ilà tottola kkuölit téé tsir e' kuëkî ie' tö iché Moisés a tö "be' tso'ia ye' wèmie pé i' wa.")

²⁷Etä Jehová tö Aarón a iché:

"Be' yú Moisés ñalé yulök wé kè yi serku' ee." Aarón mía Moisés ñalé yulök ta ie' ikué Skéköl kébata a. Ee ishke'wéitò wöalattsè wa. ²⁸Etä ì kos chök Jehová tö Moisés patké', e' pakéne Moisés tö Aarón a. Nies ì kè or yi a ese kkayé' Jehová tö Moisés a wawè e' kos pakéneitò Aarón a.

²⁹E' ukuökî ta ie'pa böl míyal Israel aleripa kuëblupa dapa'ukka kapakök ie'pa ta. ³⁰Ì kos yé' Jehová tö Moisés a e' pakéne Aarón tö Israel aleripa kuëblupa a. Nies ì kè

or yi a ese kKayè! Jehovahá tò Moisés a e' kos wé Moisés tò Israel aleripa ulitane wörki.

³¹Israel aleripa tò Aarón ttè klò'wé. Mik ie'pa éna iane tò Jehovahá éna ie'pa dalërke, ñies tò ie'pa weirke siarè e' suéitò, etä ie'pa e' wöewa iski ie' dalöiök.

Moisés ena Aarón tté Egipto blú tã

5 ¹E' ukuökí tã Moisés ena Aarón míyal Egipto blú ska' tã ichéitò iã:

—Jehová dör Israel aleripa e' Këköl, e' tò iché be' a tò e'pa dör ie' icha. Ie'pa ómi as imi'yal wé kè yi serku' eé kawö tkö'uk ie' dalöioie.

²Erè Egipto blú tò iüté:

—¿Yi dör Jehovahá? Ye' kè wã ie' suule. Ye' kè kawöta ie' ttò iütök. Ye' kè kawöta Israel aleripa ökmi. E' kueki kè ye' tò Israel aleripa epami.

³Etã ie'pa tò iché:

—Hebreowak Këköl e' dë'bitu sa' wöki. E' kueki sa' ómi kã mañat shkar ekkè wé kè yi ku' ese ska' iyiwak ña'uk sa' Këköl Jehovahá e' a idalöioie dö' ie' tò sa' wömëttsa duökwa duè a ö tabè a.

⁴Erè Egipto blú tò iüté:

—A Moisés. A Aarón. ¿Iók a' ki ie'pa kiane wöklö'wé ikanè a? iA' ena a' yamipa yúshka kaneblök!

⁵Ñies Egipto blú tò iché ie'pa a:

—I'ñe tã Israel aleripa tso' taië kã i' ki, etã çwes a' ki ikiane tò ie'pa kè kaneblöia?

⁶E' diwö wa Egipto blú tò iché ikanè wökirpa a:

⁷—Tala'chka kösi e' kè tsarbitüia Israel aleripa a skauchka shtrót shtrót yuoie wes se' tò ikane-wèrö es. As ie'pa wákpa mi' itsuk. ⁸Erè ikórak iyuök kos këkraë iyuekerakitö ekkè, kè wöarwa yës. Ie'pa bikënak è taië, e' kueki ie'pa arkerak: 'iMishka iyiwak ña'uk se' Këköl a!' ⁹Ie'pa kí kó kaneblök darërëë. Kanè mú ie'pa a taië as kè itö kachè iütö.

¹⁰Etã ikanè wökirpa míyal tã ichéitörak Israel aleripa a: —Egipto blu' tò kawö mé tò kè a' a tala'chka kösi tsarbitüia. ¹¹I'ñe tã a' wakpa kawöta iyulök wé a' ikué, e'ma eé itsúbitu. Erè a' kawöta iyuök kos a' iyueke kenet ekkè, kè wöarwa.

¹²Etã Israel aleripa míã Egipto kã wa'ñe kachka èse yulök tala'chka skéie. ¹³Kanè wökirpa tò ikérak kaneblök kësik wa tã ichekerakitö ie'pa a këkraë: "A' tò iyuó kos a' tò iyueke kenet mik sa' tò tala'chka mekeia a' a ekkè." ¹⁴Egiptowak tò Israel aleripa welepa me'kã ñi wöki-rie. E'pa ppeke egiptowak tò ttsa' bata wa tã ichekerakitö ie'pa a:

—¿I' kueki a' kè wã iyöne chki ena i'ñe wes kenet es?

¹⁵Etã Israel aleripa kanè wökirpa míyal kköchök Egipto blú wöã. Ie'pa tò iché iã:

—A këképa. ¿I' kueki be' tò be' kanè mésopa we'ikè es?

¹⁶Tala'chka kè mèneia sa' a, erè ie'pa ki ikiane tò sa' tò iyue kos sa' a tala'chka merkeia tã iyörke ekkè. Ie'pa tò sa' ké kaneblök kësik wa. Ñies sa' ppekeitö siarè. iA këképa, be' wakpa iane iwiie!

¹⁷Egipto blú tò ie'pa iüté:

—iA' dör bikëwakpa wöchka! E' kuekì a' icheke kekraë: “iMishka ká bänet iyiwak ña'uk Jehová a!” ¹⁸iA' yúshka kaneblök! Eré kè tala'chka kòsi merku'ia a' a, eré a' kawöta iyuök kos kenet a' tò iyueke ekkë.

¹⁹Mik Israel aleripa kanè wökirpa a iyène tò ie'pa kawötä iyuök kekraë kos iyuekerakitö kenet ekkë, etä ie'pa eriane tajë. ²⁰Ie'pa e' yélur Egipto blú ska' de wé Moisés ena Aarón tso' ie'pa panuk ee. ²¹Ie'pa tò iché iarak:

—Ï wamblé a' tò sa' kì e' kuekì as Jehová tò a' we'ikò. Egipto blú ena ikueblupa e'pa éna sa' ar suluë. A' iane iwiie. E' dör wes a' wakpa tò tabè mé ie'pa a as sa' ttòwä ie'pa tò es.

Moisés kköché Skököl a

²²Etä Moisés tò iché Jehová a:

—A Jehová. ¿Iók be' tò Israel aleripa we'ikeke siarë? ¿Iók be' tò ye' patkë'bitü íe? ²³Mik ye' dé'bitü ttök Egipto blú ta' be' ttò wa, etä ie' tò wépa dör be' icha e'pa kí we'iké siarë. Dò ikkë ta' iweirkeia iwák süë. Eré be' kè wä ì one yës ie'pa tsatkoie.

6 ¹Etä Jehová tò ie' iüté:
—Kukuie bö isueraë tò wes ye' tò Egipto blú we'ikeraë. Ye' diché tajë e' wa ye' tò ie' keraë ie'pa ökmi. Ye' diché wa ye' tò ie' keraë ie'pa patkökmi ikä kì.

Skököl tò Moisés skä patkémine Egipto blú ska'

²Ñies Skököl tò iché Moisés a:

—Ye' dör Jehová. ³Mikä ye' e' kkayë' Abraham a ena Isaac a ena Jacob a, etä ye' iché tò ye' dör Skököl Diché Ta' Ýi Ulitane Tsata e'. Eré ye' kiè Jehová, e' kè yène ye' wa ie'pa a. ⁴Ye' tò ttè me' ie'pa a. Ye' tò iyë'at ie'pa a tò ká kiè Canaán e' merayö a' aleripa a. Eë ie'pa bak senuk wes o'ka ká es. ⁵Ïñe ye' wa ijcher tò ie'pa weirke siarë. Egiptowak tò ie'pa keke kaneblök darërëë kësik wa. E' kuekì ttè me'bak ye' tò ie'pa a e' wawekeyö ìñe ta. ⁶E' kuekì be' yú ichök ie'pa a tò ye' dör Jehová. Egiptowak tò a' we'ikeke siarë kanè darërëë wa, e' kos ulä a a' yerattsa ye' tò. Ye' tò egiptowak we'ikeraë siarë ye' diché tajë e' wa. Es a' tsatkeraë ye' tò egiptowak ulä a. ⁷Ye' tò a' klö'weraë ye' ichapaie. Ye' döraë a' Kököl. A' wa ijcherdaë tò ye' dör Jehová. Ye' dör a' Kököl. A' wä ijcherdaë tò ye' tò a' yë'lur egiptowak bak a' we'ikök kanè darërëë wa e' ulä a. ⁸Ye' wä a' miraë ká muk ye' kablë' Abraham, Isaac ena Jacob e'pa a ee. Ká e' meraë ye' tò a' a. E' atdaë a' a. Ye' dör Jehová e' tò iché es.

⁹Etä Moisés tò ttè e' skä chéne Israel aleripa a. Eré ie'pa eriarke tajë kanè darërë kuekì. E' kuekì ie'pa kè wä ittò iütène. ¹⁰Etä Jehová tò iché Moisés a:

¹¹—Be' yú ichök Egipto blú a tò kawö mú ye' ichapa a e' yöktsä Egipto a.

¹²Eré Moisés tò Jehová iüté:

—Israel aleripa kè tò ye' ttò iütè, etä ¿wes Egipto blú ye' ttò iütèmi? Ye' kè tto buaë.

¹³Età Jehová tò Moisés ena Aarón e'pa patkemi ichök Israel aleripa a ena Egipto blú a tò “Jehová tò sa' patké Israel aleripa yökulur Egipto.”

Moisés ena Aarón ditséwöpa

¹⁴I' dör Moisés ena Aarón ditséwö datse iyépa wa:

Rubén e' dör Jacob alà wëm tsá, e' ala'r dör Hanoc, Falú, Hesrón ena Carmí. Ditséwöpa datse ie'pa wa e'pa kōs dör Rubén aleripa.

¹⁵Simeón ala'r wëpa dör Jemuel, Jamín, Óhad, Jaquín, Sóhar ena Saúl. Saúl mì dör cananeawak. Ditséwöpa datse ie'pa wa e'pa kōs dör Simeón aleripa.

¹⁶Leví sene' duas dōkà cien eyök kī dabom mañayök kī kul (137). I'pa dör ila'r wëpa ikibi ék dō ibata ék: Guersón, Quehat, ena Mera-rí. ¹⁷Guersón ala'r wëpa dör Libní ena Simí. ¹⁸Quehat sene' duas cien eyök kī dabom mañayök kī mañat (133). Ie' ala'r wëpa dör Amram, Ishar, Hebrón ena Usiel. ¹⁹Mera-rí ala'r wëpa dör Mahli ena Musí. Ditséwöpa datse ie'pa wa e'pa kōs dör Leví aleripa.

²⁰Amram sene'wà iyéchke kiè Jocabed e' tã. E' dör Moisés ena Aarón mì. Amram sene' duas cien eyök kī dabom mañayök kī kul (137).

²¹Ishar ala'r wëpa dör Coré, Néfeg ena Zicrí.

²²Uziel ala'r wëpa dör Misael, Elsaían ena Sitrí.

²³Aarón sene'wà alaköl kiè Elise-ba e' tã. E' dör Aminadab alà busi

ena Nahasón kutà. E' ala'r wëpa kiè Nadab, Abihú, Eleasar ena Itamar.

²⁴Coré ala'r wëpa dör Asur, Elcaná ena Abiasaf. Ditséwöpa datse ie'pa wa e'pa kōs dör Coré aleripa.

²⁵Eleasar dör Aarón alà, e' sene'wà Futiel alà busi tã. E' alà kune kiè Finees. E'pa kōs datse iyé tsá kiè Leví e' wa.

²⁶Aarón ena Moisés e'pa patkè' Jehová tò Israel aleripa yökulur Egipto a dapaulekà wēs ñippök-wakpa taiè e' dapa'ù es. ²⁷Aarón ena Moisés e'pa ut Egipto blú tã as ie' tò kawō mù ie'pa a Israel aleripa yöktsarak Egipto a.

Aarón tté Egipto blú tã Moisés skéie

²⁸Mik Jehová tté Moisés tso' Egipto e' tã, ²⁹etã ichéitō iã:

—Ye' dör Jehová. Ì kōs chekeyō be' a e' skà chóné Egipto blú a.

³⁰Eré Moisés iüté:

—A Jehová, ye' kè tto buaë, etã žwēs Egipto blú ye' ttō iütèmi?

7 ¹Etã Jehová tò iché Moisés a: —Ye' ttō ttsó. Be' èl Aarón ttōraè Egipto blú tã be' skéie wēs ye' ttekōlpa ttōke ye' skéie es. ²Ì kōs chekeyō be' a, e' cherane be' tò Aarón a tã Aarón tò iche-rane Egipto blú a as ie' tò kawō mù a' a Israel aleripa yöktsarak Egipto a. ³Eré ye' tò Egipto blú er darè'wēkewà. Ì kè or yi a ese wērayō Egipto ye' diché taiè e' wà kkachōie. Ie'pa wōkrardawà isaük. ⁴Egipto blú kè tò a' ttō iütēpa. Eré ye' tò egiptowak we'ikeraè siarè

ye' diché taijē e' wa. Es ye' tō Israel aleripa yeralur. Ie'pa dōr ye' a wēs ñippōkwakpa tso' taijē es. Ie'pa dōr ye' icha. ⁵Egiptowak we'ikéyō siarē ye' diché taijē wa ñies Israel aleripa yéttsayō e' ukuōkī tā egip-towak tō isueraē tō mokijē ye' dōr Jehová.

⁶Moisés ena Aarón e'pa tō iwanewé wēs Jehová tō iché ie'pa a es. ⁷Mik ie'pa ttē Egipto blú tā etā Moisés kī duas tso' dabom paryōk (80). Aarón kī duas tso' dabom paryōk kī mañat (83).

Aarón shko kéli yōnane tkabèie

⁸Jehová tō iché Moisés ena Aarón a:

⁹—Egipto blu' tō a' a iché: 'Ì kè or yi a ese ú', e' tā ichó Aarón a tō ishko kéli iuyómi iski as iyōnar tkabèie Egipto blú wōrkī.

¹⁰Etā Moisés ena Aarón mía Egipto blú ska' etā ie'pa iwé wēs Jehová tō iché ie'pa a es. Aarón tō ishko kéli uyémi iski Egipto blú ena ikueblupa e'pa wōrkī tā iyōnane tkabèie. ¹¹Etā Egipto blú tō wēpa wā íyi jcher taijē ena ie'pa awápa esepa tsuk patké. Ie'pa tō ikanewé ñi suē isiwé wa. ¹²Ie'pa shko kéli uyémi iski ñies tā iyōnane ñies tkabèie. Erē Aarón shko kéli tō Egipto shko kéli katéwarak seraa. ¹³Erē Egipto blú er téwā darērēe wēs Jehová tō iyē' es. Ie' kè wā ie'pa ttō iūtēne yēs.

Jehová tō di' yuée péie

¹⁴E' ukuōkī tā Jehová tō iché Moisés a:

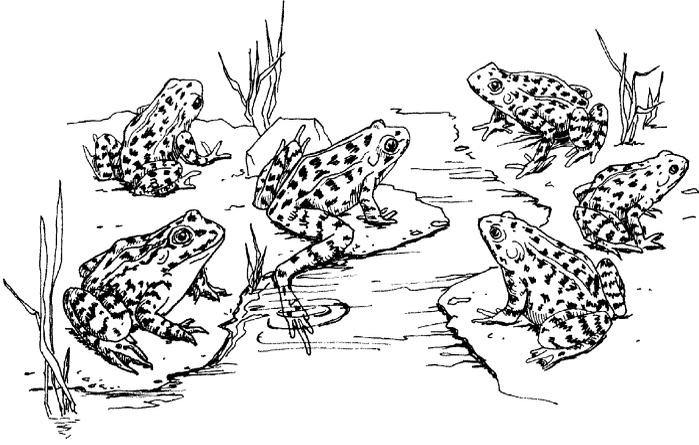
—Egipto blu' er téwā darērēe. Kè ie' éna Israel aleripa akmine. ¹⁵Bule bla'mi mik ie' mía di'kka, etā be' yú ttōk ie' tā. Ie' panú di'kka. Shko kéli yōnane tkabèie e' kéli tsúmi. ¹⁶Ie' a ichó: 'Jehová dōr hebreowak Kékōl, e' tō ye' patké ichók be' a tō ie' ala'r ómine as imi'rak ie' kikōkka ká wé kī kè yi serku' ee. Ikké tā kam bō ie' ttō iūtō yēs.' ¹⁷E' kuēkī Jehová tō ye' patké ichök be' a: 'Ire' bō isueraē tō mokī ie' dōr Jehová. Mik ye' tō di' ppé shko kéli a'tser ye' wā e' wa, etā di' miaraē pé wōchka. ¹⁸Nima duōlurdaē. Di' alaburdakā suluē. Egiptowak kè a di' e' yanuk, taijē ie'pa dako'wekaraētō.'

¹⁹Ñies Jehová tō iché Moisés a:

—Ichó Aarón a tō ie' shko kéli klō'ú tā ikōkā di' kos tso' ie'pa wā yē ese tsakā. Di'la, batsóri, di' wōblē, di' bló tso' ese kos tsakā ie' ulā kōkā as imi'a péie. iEs imiaraē pé wōchka di' bló ulitane yöule kal wa ö ák wa ese a!

²⁰Etā Moisés ena Aarón iwakanewé wēs Jehová tō iché ie'pa a es. Aarón tō ishko kéli kékā e' wa di' ppéitō Egipto blú ena ikueblupa wōshaē. Etā di' kos ekké mía péie. ²¹Nima kos duolur. Di' alane-wā suluē kè yar egiptowak a. iKá wa'ne di' mía pé wōchka!

²²Erē egiptowak awápa tō iwé ñies isiwé wa. E' kuēkī Egipto blú er téwā wēs Jehová tō iyē' es. Ie' kè wā Moisés ena Aarón ttō iūtēne yēs. ²³Ie' míane iu a. Kè tkine íyi kos kī. ²⁴Egiptowak kos kè a di' yar e' kuēkī ie'pa tō di'

Bukuë' alõneká taië Egipto. (Éxodo 7.25-8.15)

wõblë bié di' kkõmik di' manene yottsaië.

**Jehová tō egiptowak
we'iké siarë bukuë' wa**

²⁵Jehová tō di' kiè Nilo e' suluo'wā e' kī ká de kul,

8 ¹etā ie' tō iché Moisés a: —Be' yú Egipto blú ska' tã ichó iā: 'Jehová tō ye' patké ichök be' a' i' es: Ye' ichapa ómine as imi' ye' dalõiök. ²Kè be' tō ie'pa èmi, e' tã ye' tō bukuë' alõwëraká taië a' ká kī a' we'ikoie. ³Di' Nilo a' bukuë' alõrdaë taië shutëë. E' e' yõralur di' a' mirawā be' u a'. Idõrawā wëshkë wé be' kapõke ee, be' kã kī. Nies idõrawā be' kuëblupa u a' ena be' yamipa kos e'pa u a'. Ie' tiurawā wé a' ulõke ese a' ena wé a' pan wõtuöke ese kos a'. ⁴Bukuë' urdaká be' kī ena be' kuëblupa kī ena kos be' ká wakpa tso' e'pa kī.'

⁵Etā Jehová tō Moisés a' iché:

—Ichó Aarón a' tō ie' ulà ena ie' shko kéli kóka di' kibi ena di' tsi-tsir ena batsõri kos ekkë tsaká as bukuë' dõka di' a' Egipto kos wà iõkka.

⁶Aarón tō ishko kéli kéka Egipto di' kos tsaká. Etā Egipto ká wa'ñe bukuë' alõneká taië. ⁷Erë egiptowak awápa tō iwé ñi suë isiwé wa. Ie'pa tō bukuë' alõwëkã ñies. ⁸E' ukuõkī tã Egipto blú tō Moisés ena Aarón e'pa tsuk patké tã ichéitõ ie'pa a:

—A' tō ikió Jehová a' tō bukuë' yólur ye' kī ena ye' ká wakpa kos kī ñies. E' yéluritõ etā ye' tō a' yamipa émimi as imi' iyiwak ña'uk Jehová dalõioie.

⁹Etā Moisés tō Egipto blú iuté:

—Ichó ña tō ¿Mik be' kī ikiane tō ye' tō ikiè Jehová a' be' kī ena be' kuëblupa kī ena be' ká wakpa kos kī as bukuë' kè tō a' tsiriwëiã tã iãtdaë di' è a?

¹⁰Egipto blú iüté:

—Ikió Jehovah á bule.

Etá Moisés tö iché ie' a:

—E' wà tköraë wes be' kî ikiane es as be' wa ijcher tö kè yi dör wes sa' Këköl Jehovah es. ¹¹Bukuë' e' yölurdane be' u á atdaë di' è á. Kè itö be' tsiriwepaia. Nies be' kuëblupa ena be' ká wakpa kos kè tsiriwepaiäitö.

¹²Etá Moisés ena Aarón e' yéttsa Egipto blú wöwa. E' ukuökî tá Moisés ikié Jehovah á tö bukuë' patkè'bitu Egipto blú kî e' tré'úmi ie' yökî. ¹³Etá Jehovah tö iwakanewé wes Moisés tö ikié iä es. Bukuë' tso' egiptowak u á iupamik u'rkî e' kos duolur. ¹⁴Egiptowak tö bukuë' nu kos shtë dapa'wé taië. E' nu alabuneká suluë ká e' kos á. ¹⁵Erë mik Egipto blú tö isuë tö ie' tsatkéne bukuë' ulá á, etá ier téwane darërëë wes Jehovah tö iyë' es. Kè ie' wá Moisés ena Aarón ttö iütene.

Mulú'shwak patké taië Jehová tö ie'pa kî

¹⁶E' ukuökî tá Jehovah tö iché Moisés á:

—Ichó Aarón á tö ie' shko kéli kóka siwá' kî e' wa íyök po ppó as imi'á mulú'shwakie Egipto wa'ñe.

¹⁷Etá iwakanewérakitö es. Aarón tö shko kéli kéka tá íyök po ppéitö iwa etá íyök po tso' Egipto wa'ñe e' míá mulú'shwakie e' iëneká se' kî nies iyiwak kos kî. ¹⁸Egiptowak awápa ima'wé mulú'shwak alöykká isiwé wa, erë kè iwá yöne ie'pa á. E' dalewa mulú'shwak iëneká taië ie'pa kî nies iyiwak kî. ¹⁹Etá iwépa tö iché Egipto blú á:

—I' dör Skëköl kanè moki!

Erë ie' er téwa darërë wes Jehovah tö iyë' es. Kè ie' wá ie'pa ttö iütene.

Ó iéka taië Skëköl tö ie'pa kî

²⁰E' ukuökî tá, Jehovah tö iché Moisés á:

—Bule bla'mi Egipto blú mi'ke di'kka, e' kuëkî be' e' kóka bla'mi tá be' yú ñi kukwá ita. Ichó ie' á: 'Jehová tö ye' patké ichök be' á i' es: Ye' ichapa ómine as imi' ye' kikökka. ²¹Kè be' tö ie'pa èmine, e' tá ye' tö ó taië patkeraë be' kî ena be' kuëblupa kî ena kos be' ká wakpa tso' e'pa kî. Ó iërdaká egiptowak u kos ekké kî dò íyök kî. ²²Mik e' wá de a' kî, etá ó patkeraëyö a' è kî. Wé ye' ichapa serke Gosen ee ó kè suepasö yës. Es be' éna iarmi tö moki ye' dör Jehovah, e' durse ká i' kî. ²³Be' ká wakpa e'pa è we'ikeraë ie' tö. Erë ye' ichapa kè we'ikepayö. E' wá tköraë bule.'

²⁴Es Jehovah tö iwakanewé. Ó dettsa chkaie Egipto blú u á ena ikueblupa u á nies Egipto wa'ñe e' á. Ó tö Egipto ká kos klö'wéwá se, sulu'wéwá yës.

²⁵Etá Egipto blú tö Moisés ena Aarón tsuk patké tá ichéitö ie'pa á:

—A' yú, e'ma a' Këköl á iyiwak ña'uk. Erë kè a' e' yökulur Egipto á.

²⁶Moisés tö iüté:

—Kè e' dör buaë es. Sa' iyiwak ña'weke sa' tö sa' Këköl Jehovah e' á, e' dör iyiwak dalöieke a' tö skëkölie ese. A' tö sa' suë iyiwak ese ña'uk, e' tá a' tö sa' ttëwami ák wa. ²⁷Sa' kawötá shkök dò ká mañat dò

wé kè yi serku' ese ska'. Ee sa' tò iyiwak ña'wëke sa' Kèköl Jehová a wes kawö méatitö sa' a es.

²⁸Egipto blú tò iché:

—A' kè mîne kamië shutë, e' ta ye' tò a' emimirak wé kè yi serku' ese ska', iyiwak ña'uk a' Kèköl Jehová e' a. A' Kèköl Jehová a ikió ye' ki.

²⁹Moisés tò iüté:

—Mik ye' e' yéttsa íe, etä ye' mía Jehová a ikiök be' ki as ó pormi be' yöki ena be' kueblupa yöki ena be' ká wakpa kos e'pa yöki. Erë kè be' tò sa' kitö'ukia. Kè be' tò Israel aleripa wöklö'uk as imi' iyiwak ña'uk Jehová a.

³⁰Mik Moisés e' yéttsa Egipto blú wöwa, etä ie' ikié Jehová a. ³¹Etä Jehová tò iwé wes Moisés tò ikié ie' a es. Es ó po'wémiiitö Egipto blú yöki ena ikuēblupa yöki ena iká wakpa kos e'pa yöki. Kè ó ateia etkla wë'ia. ³²Erë Egipto blú er skà téwane darërëë. Kè ie' wä Israel aleripa anemi.

Jehová tò egiptowak iyiwak ttélur

9 ¹E' ukuöki ta Jehová tò iché Moisés a:

—Be' yú ttök Egipto blú ta, ta ichó ia: 'Jehová dör hebreowak Kèköl, e' tò iché i' es: Ye' ichapa ómine as imi' ye' kikökka. ²Be' kè tò ie'pa èmine, be' tò ie'pa wöklö'wëkeia, ³e' ta ye' tò duè meqaraë be' iyiwak kos e' ki ye' diché taië wa. Be' kabaio, be' burro, be' kameio, be' baka ena be' obeja ekké kos duölurdaë. ⁴Erë Israel aleripa

iyiwak ulitane kè duöpalur etö wë'ia. Es ye' tò ikkacheraë tò ie'pa dör ye' ichapa.'

⁵Etä Jehová tò ikéwö méwa i' es: —E' kos weraëyö bule.

⁶Bule es ta Jehová tò iwé. Egiptowak iyiwak kos e' duolur. Erë Israel aleripa icha kè du'wa etö wë'ia. ⁷Egipto blú tò Israel aleripa icha sauk patké etä ie' isué tò moki Israel aleripa icha kè du'wa etö wë'ia. Erë ie' er kitéwa darërëë. Kè ie' wä Israel aleripa a kawö mène as imi'rak.

Jehová tò duè méka egiptowak ki skuëkie

⁸E' ukuöki ta Jehová tò iché Moisés ena Aarón a:

—Muluchka tso' bö'kkö a e' klö'ú ta as Moisés tò iuyö siwa' ki Egipto blú wörki. ⁹Muluchka e' po ardaë Egipto kos e' ki. E' tskirdane ie'pa ki skuëkie nies iyyiwak ki.

¹⁰Etä Moisés ena Aarón muluchka klö'wé bö'kkö a ta imía Egipto blú ska' ta e' wörki Moisés tò muluchka uyé siwa' ki. Etä egiptowak mik imoneka skuëkie. Nies iyyiwak kos mik imoneka skuëkie. ¹¹Egipto awápa ki skuëk tskineka taië wes imalepa es, e' kuëki ie'pa kè de' Moisés wörki. ¹²Erë Jehová tò Egipto blú er darë'wéwa as kè itö Moisés ena Aarón ttö iütö wes ie' tò iyë' es.

Mò wösi sēsēë ese patké Jehová tò egiptowak ki

¹³E' ukuöki ta Jehová tò iché Moisés a:

—Be' e' kókā bule bla'mi eṭā be' yú Egipto blú ā ichök: 'Jehová dör hebreowak Këkök, e' tō ichè be' ā i' es: Ye' ichapa ómi ās imi'rak ye' kíkōkka. ¹⁴Kè be' wā ye' ttò iütēne i' tā, e' tā ye' tō íyi sulusi kōs patkeraë be' kī ena be' kueblupa kī ena a' wakpa kōs e' kī. Es be' wā ijcherdaë tō kè yi ku' ye' tsata ká wa'ñe. ¹⁵Ye' mú kī ikiane, e'ma ye' tō íyi sulusi me'kabak be' kī ena be' yamipa ulitane kī a' eukwa ká i' kī. ¹⁶Erë ye' wā be' tso'ia tse'ka ās be' tō ye' diché taië e' saù, ñies ās yi dör ye' e' tté pakar ká wa'ñe. ¹⁷Erë be' er dör suluë kekraë. Kè bō ye' ichapa Israel aleripa émi. ¹⁸Bule ikkè mò wōsi seseë ese patkeraëyō a' kī taië. E' dardaë taië a' kī tkōka kenet idarke Egipto e' tsata. ¹⁹Mò wōsi ardaë e' tō a' tso' u'rkī ena a' iyiwak kōs tso' kañikā e' ttèmilur se. E' kuekī a' iyiwak ena ì kōs tso' a' wā kañikā e' blök patkó u dikīā ās itsatkër.'

²⁰Eṭā Egipto blú kueblupa welepa suane Jehová ttò yōkī. E'pa tō iyyiwak blé, ñies ikanè méso-pa blé u dikīā. ²¹Erë imalepa kè wā Jehová ttò klōne, e'pa tō icha méat u'rkī. ²²Eṭā Jehová tō Moisés ā iché:

—Be' ulà kókā siwā' kī ās mò wōsi seseë ese dar taië Egipto kōs ā. E' ardaë ie'pa kī ena iyyiwak kī ñies idaliwō tso'rak iwā e' kī.

²³Mik Moisés tō shko kéli kéka siwā' kī, eṭā Jehová tō alá bla'wé taië wōñawéitō taië dōttsā íyōk kī eṭā mò wōsi seseë ákwōie e' patkéitō Egipto kōs ā. ²⁴Es Jeho-

vá tō mò wōsi seseë ese patké taië Egipto ká wa'ñe ā. Eṭā mò wōsi ese darke taië ena ká wōñarke taië, kè iwöklōrta'. Kè yi wā e' suule yēs Egipto. ²⁵Eṭā mò wōsi e' biteshka taië ì kōs tso' ká áie a' e' kī, se' kī ena iyiwak kī ñies. Dalí kuá kōs péluritō sulu'wéluritō. Kal tso' ká wa'ñe e' ulà jchërolone. ²⁶Erë ká kiè Gosen, wé Israel aleripa serke, e' ā mò wōsi kè dane yēs.

²⁷Eṭā Egipto blú tō Moisés ena Aarón tsuk patké tā ichéitō ia:

—Ire' yō isué tō ye' e' wamblé suluë. Jehová e' tté dör mokīë. Eṭā ye' ena ye' ká wakpa sa' iane iwīie. ²⁸Taië alá blarke ñies mò wōsi darke taië e' kè dalé'ttsēneia sa' ā. Jehová ā ikió tō iwöklō'üne, e' tā ye' tō a' ekemi. Kè yō a' wöklō'wēia.

²⁹Eṭā Moisés tō iüté:

—Ye' e' yéttsā ká i' ā tā bet ye' ikieke Jehová ā, eṭā mò wōsi ena alá wōñarke kōs e' wöklōrdawā ās be' wā ijcher tō Jehová dör ká wa'ñe e' wák. ³⁰Erë ye' wā ijcher buaë tō be' ena be' kueblupa kam tō Sa' Këkök Jehová e' dalōiò.

³¹Eṭā daliwō kiè lino e' tso' wörkuaie ena cebada e' wō ta'tke, e' kuekī iweinewa se. ³²Erë daliwō kiè trigo ena centeno, kè e' dē' wēs kam iwörkua bur e' kuekī.

³³Mik Moisés e' yéttsā ká e' ā míā bānet, eṭā eē ie' tō ikié Jehová ā. Eṭā bet tā mò wōsi kè daneia ñies ká kè wōñaneia. Kalī taië e' kè yēneia. ³⁴Mik Egipto blú tō isué tō kalī kè yërku'ia, mò wōsi kè darku'ia ena alá kè blarku'ia,

et̃a ie' e' wambléne suluë. Kè ie' è er darè'newā ñies ikuëblupa. ³⁵Es Egipto blú er téwā darèrèë. Kè iwā Israel aleripa a kawō mène as imi'yal wes Jehová tō iyè'ia Moisés tte wa es.

**Jehová tō ditski
patké taië Egipto**

10 ¹E' ukuöki t̃a Jehová tō Moisés a iché:

—Be' yúne Egipto blú ska'. Ye' tō ie' ena ikuëblupa er téwā darèrèë as ie'pa tō isaù tō ye' diché taië, e' wa ì kè or yi a ese wè ye' tō taië.

²Ye' tō ie'pa er téwā darèrèë as be' tō ipakò be' ala'r a ena be' talapa a tō wes egiptowak we'ikéyö ñies wes ì kè or yi a ese wéyö taië ie'pa wörki. Es a' ulitane wā ijcher tō ye' dör Jehová.

³Et̃a Moisés ena Aarón míyal Egipto blú ska' et̃a ichéitö ia:

—Jehová dör hebreowak Kèköl, e' tō ichè i' es: “¿Mik be' tō ye' ttò dalösewemirö? Ye' ichapa ómi as imi' ye' kíkòkka. ⁴Kè be' tō ie'pa èmi bule, e' t̃a ditski patkeraëyö a' ká k̃i. ⁵Ditski tō a' ká wà iera-wā taië, kè a' iyök ulat wènea. A' daliwö bata méat mò wösi tō e' kos katerawaitö yës. Ñies kal ulitane katerawaitö seraq. ⁶Ñies ditski dōrawā taië be' u kos a ena be' kuëblupa u a ena egiptowak kos u a. Íyi i'se kè s̃uule a' yépa bak ká iaiaë e'pa wā ie'pa tsá dè'bitu ká i' k̃i dò ikkè t̃a!”

Moisés tté one t̃a ie' e' wötrée t̃a imía. ⁷E' bet t̃a Egipto blú kuëblupa tō iché iblú a:

—¿Mik t̃a wëm e' kè tō se' we'ikèia? A blu', ie'pa ómi ie'pa Kèköl dör Jehová, e' kíkòkka. A blu', ¿be' kè wā isune tō se' ká sulunewatke seraq?

⁸Et̃a Egipto blú tō Moisés ena Aarón tsuk patkéne et̃a ichéitö ia:

—A' yúshka Jehová dör a' Kèköl, e' kíkòkka. Erè kewèie a' tō ye' a ichö tō ¿a' wénepa è mi'ke?

⁹Moisés tō iutè:

—Sa' kawötā shkòkmi sekka. Sa' kawō taië tkò'uke Jehová a. E' kuëk̃i sa' ala'r ena sa' kèkèpa, e'pa kos kawötā shkòkmi. Ñies sa' obeja kos ena sa' baka kos e' mi'ke sa' wā.

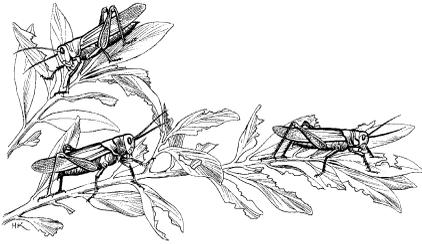
¹⁰Et̃a Egipto blú tō iché ia:

—iIwènewā wöshak tō a' erbikòke suluë ye' k̃i! ¿Ima a' erbikò tō Jehová tō a' k̃imèmi as ye' tō a' òmi a' alakòlpaë ena a' ala'rè? ¹¹Kè iwamblërpa es. A' wèpa kibineone esepa è yú Jehová kíkòkka es a' k̃i ikiane e' kuëk̃i.

Et̃a Egipto blú tō ie'pa tsukmi ké ie' yök̃i. ¹²Erè Jehová tō iché Moisés a:

—Be' ulà kòka Egipto k̃i as ditski bitu Egipto kos wā iökka ñies dali-kua bata méat mò wösi tō e' kos katòkwa.

¹³Et̃a Moisés tō ishko kéli kéka Egipto k̃i et̃a Jehová tō siwā' patké-bitu diwö tskirke e' kke Egipto kos k̃i ñië nañeë. Bule es bla'mi t̃a siwā' wā ditski debitu. ¹⁴Ditski tō Egipto ká kos e' wā iéwā taië. Ekkè kè s̃uule yi wā ká iaiaë es kè yi tō isupeaiane. ¹⁵Es ditski dapanekā ká kos ekkè k̃i. Kè a' iyök ulat t̃a'ia. Dalì kuá ena kalwö e' kos bata méat mò wösi tō

*Ditski alõnekā taië Egip-
to. (Éxodo 10.1-20)*

e' katélur ditski tō yēs. Egipto kōs a kākō kōs kal kō kōs e' kē ateia yēs.

¹⁶E' bet tã Egipto blú tō Moisés ena Aarón e'pa tsuk patké tã iché ia:

—Ye' e' wamblé sulu a' Këköl dör Jehová e' kī nīes a' kī. ¹⁷Ye' kköchò a' a' i'ñe è tō a' tō e' olo'yó ye' kī. Ikió a' Këköl dör Jehová e' a' ye' kī tō ditski è trë'úlur ye' kī aš kē sa' duölur.

¹⁸Moisés e' yéttšã Egipto blú u a' tã bet ikiéitō Jehová a'. ¹⁹Etã Jehová tō siwã' e' wötréene tsikka darërë e' wã ditski mítšer anene dayë kiè Dayë Mat, e' kī. Etã ditski kē atë yēs Egipto. ²⁰Erë Jehová tō Egipto blú er sulu téwane darërë. Ie' kē wã Israel aleripa a' kawō mène aš imi'rak.

Jehová tō kã ttsettseë patké Egipto kī

²¹Etã Jehová tō Moisés a' iché:

—Be' ulã kókã siwã' kī aš kã ttserwã ttsettseë šuteë.

²²Etã Moisés ulã kékã etã kã ttšenewã miã ttsettseë Egipto kã wa'ñe kī dökã kã mañat. ²³Kë yi wã iyami serke tsinet e' sune yēs. Kë yi a' e' yënuksã wé itkër ee dökã kã mañat. Erë Israel aleripa u a', ee je' kã olo tso' dalölö.

²⁴Etã Egipto blú tō Moisés tsuk patké tã iché ia:

—A' yúshka Jehová kíkökka. A' ala'r kōs tsúmi. Erë a' obeja ena a' baka e' kōs múat.

²⁵Etã Moisés tō iüté:

—Au. Be' kawõtã kawō muk sa' a' sa' iyiwak tsukmi ña'wè sa' Këköl dör Jehová e' a' idalöioie. ²⁶E' kīie tã sa' icha kōs, e' michoë sa' wakpa wã. Sa' iyiwak shushteke sa' tō ña'wè sa' Këköl Jehová a' ikikokaie. Kãm sa' dõmi ee etã kē sa' wã ijcher iyiwak isie ètō kiane sa' kī ña'wè Jehová a'. E' kuëkī kē sa' tō sa' iyiwak mepaat yēs.

²⁷Etã Jehová tō Egipto blú er sulu téwã darërë. E' kuëkī ie' kē wã kawō mène Israel aleripa a' aš imi'rak. ²⁸E' kīie tã Egipto blú tō iché Moisés a':

—Be' e' yóttšã ië. Be' e' kkö'nú ye' yöki. Be' dene ye' sauk, e' tã be' duörawã.

²⁹Etã Moisés tō iüté:

—Buaë bö iché es. Kë ye' dë'iane be' sauk.

Ala'r wëpa kibi esepa duöralur e' biyöché Moisés tō

11 ¹E' ukuökī tã Jehová tō iché Moisés a':

—Ye' tō Egipto blú ena egiptowak ulitane e' bata we'ikekeia. E' ukuökī tã Egipto blú tō a' erami, e' kīie ie' wák tō a' ulitane uyerattšã da'ie ikã kī. ²Etã ichó Israel aleripa ulitane a', wëpa ena alakölpa tō íyi yöule orochka wa ena inukölchka wa, ese kak kió egiptowak serke ie'pa pamik esepa a'.

³Etá Jehová tò egiptowak ké Israel aleripa dalöiök taië. Egipto blú kueblupa ena egiptowak ulitane e'pa tò iklö'wé tò Moisés dör kékëpa taië.

⁴Etá Moisés tò iché Egipto blú a: —Jehová tò ichè i' es: Ká shaböts nañewe ye' mi'ke Egipto kos a.

⁵Ala'r wëpa kibipa e' kos duöralur. Egipto blú tso' s'wökirie e' ala wëm kibi duörawa, ñies egiptowak malepa icha kos dò s'siarëpa tso'rak iwá iyiwö woie esepa icha duöralur ñies. Ñies iyiwak uru ala wë'ñe kibi ese kos duöralur. ⁶Sulitane iuráe taië Egipto kos a. Kè ese ttsëule yi wá es, ñies kè yi tò ese ttsepaia es. ⁷Erë Israel aleripa shüa kè chichi isie arpa yës se' wöa ena iyiwak wöa. Es a' wá ijcherdaë tò ye' dör Jehová e' tso' Israel aleripa kímuk, erë egiptowak we'ikök ye' tso'.

⁸Etá Moisés tò ikí ché ia:

—Be' kueblupa kos döraë ye' ska', etá ie'pa e' tkörawa kuchë kî ye' wörkî ta ikköchörorak ye' a: 'Be' yúshka. Be' yamipa tso' kos be' ta e'pa tsúmirak ñies.'

Etá Moisés ulune taië e' yéttsa Egipto blú wörkî. ⁹E' ukuökî ta Jehová tò iché Moisés a:

—Egipto blu' kè tò a' tò iutepa as ye' tò i kè or yi a ese kî ù taië Egipto.

¹⁰Iyi ekké kos wé Moisés ena Aarón tò Egipto blú wörkî, erë Jehová tò ie' er darë'wëwá as kè itö ittö iutö. E' kuekî ie' kè wá kawö mène Israel aleripa a as imi'yal.

Israel aleripa tsatkëne e' këwö

12 ¹Jehová tò iché Moisés ena Aarón tso' Egipto e'pa a:

²“Si' i' döraë a' a duas si' tsawe kekraë. ³Israel aleripa ulitane a ichö: ‘Si' i' e' diwö dabop (10) etá u bitkue ekké wakpa tò obeja ö chibo ese wë'ñe pupula yuló etö katè ila'r ta. ⁴U wakpa welepa kè dör taië, kè a chké ekké katarwa, e' ta ie'pa tò iyamipa tso' iupamik esepa kió chkök ie'pa ta ñita kos iwakpa döka ekké ena kos ie'pa a ikatar ekké. ⁵Obeja ö chibo wë'ñe bua'buá, kè kî ì sulu ku' kî duas tso' ek ese yuló etö. ⁶E' bló. Si' i' e' diwö de dabop kî tkël (14) e' tsálij etá a' wá iyiwak tso' blëule ese ttó u a u a. ⁷E' ukuökî ta a' tò iklö'ú ta u wé a a' tò ikateke, e' wékkö katke patiúka a' tò ipé wa. ⁸Ká e' nañewe chké e' kató katuule bö' a ár bacha'bacha ta ñies pan kè yöule iwölöwoka wa, ese ta. ⁹Kè ikatar aki ena paliule elkela wë'ia. Ichka kos, iwökir, ikla'tska, ena inattse e' kos kawöta kakuëwá bö' a. ¹⁰Kè a' tò ibata mukat dö bule es. Ibata ateia, e' ta ina'ülör bö' a. ¹¹Mik a' chköketke etá a' e' paió, a' klökkuö ió, a' shko kéli klö'ú. Ye' dör Jehová e' tò a' tsatkeke e' këwö tkö'weke a' tò, e' kuekî a' chkö bet.

¹²“I'ñe nañewe ye' tköraë Egipto ká kos a egiptowak ala'r tsá wëm esepa ttökulur. Ñies ie'pa iyiwak ala'rla tsá dör wë'ñe e' kos tteralur ye' tò. Es kékölpa kos tso' egiptowak wá dalöie e' we'ikeraë ye' tò taië. Ye' wák dör Jehová e' tò iché es. ¹³U kos a wé a' tso' e' wékkö ta'oule ipamik iyiwak pé wa e' dör a' wakpa a ikkachoie. Mik ye' tò pé e' sué, etá ye' damitkö u e' ttómik. Mik ye' tso' egiptowak we'ikök siarë, etá e' kè döpa a' ska'.

14“ A' k̄awōt̄a k̄awō e' tkō'uk. A' k̄awōt̄a itkō'uk k̄ekraē duas bit ekkē ye' dōr Jehová e' dalōioie. 15K̄á dōk̄a k̄á kul e' shuā a' k̄ē k̄awō t̄a' pan yōule iwōlōwōk̄a wa ese ñuk. E' kuek̄i k̄awō tkō'weke e' diwō tsá et̄a pan wōlōwōk̄a k̄os ese tulótt̄sa a' u a. Yi tō pan yōule iwōlōwōk̄a wa ese ñē k̄á kul e' shuā, e' t̄a ese wák k̄ē k̄awō t̄a' senuk Israel aleripa shuā. 16K̄awō tkō'weke e' tsá diwō et̄a a' e' dapa'úka ek ts̄in̄i òme ye' dalōioie. Ñies e' diwō bata t̄a a' e' dapa'úkane. K̄á tsá ena ibata, e' diwō k̄ē a' k̄awō t̄a' kanēblōk yēs, ù è alirmi a' a. 17K̄awō kiē Pan K̄ē Yōule Iwōlōwōk̄a Wa, e' k̄ewō tkō'uk a' k̄awōt̄a. E' è k̄ewō wa ye' tō a' yeratt̄sa Egipto a seraa. E' kuek̄i a' k̄awōt̄a e' k̄ewō tkō'uk. E' k̄ewō tkō'weraē a' tō k̄ekraē. E' meneat dalōiē a' a ena a' ditsēwōpa dat̄se a' itōk̄i aishkuō t̄a e'pa k̄os a. 18Si' i' dōr duas si' tsá, e' diwō dabom eyōk k̄i k̄ēl (14) e' tsáli a' k̄ē k̄awō t̄a' pan yōule iwōlōwōk̄a wa ese ñuk dō si' i' k̄i diwō de dabom bōyōk k̄i et (21), e' tsáli et̄a a' tō in̄emine. 19K̄awō kul e' shuā a' k̄ē k̄awō t̄a' pan wōlōwōk̄a seuk u a. Yi tō pan yōule iwōlōwōk̄a wa ese ñē k̄á kul e' shuā, k̄á kuā'k̄i wakpa ò Israel aleripa, e' t̄a ese wák k̄ē k̄awō t̄a' senuk Israel aleripa shuā. 20E' kuek̄i ì k̄os yōule pan wōlōwōk̄a wa, ese k̄ē ñar yēs. Wé a' tso'rō eē t̄a a' k̄ē k̄awō t̄a' pan yōule iwōlōwōk̄a wa, ese ñuk. ”

21 Et̄a Moisés tō Israel aleripa kueblupa dapa'wé t̄a ichéitō ia: “A'

wakpa bil ekkē yú obeja ò chibo klō'uk etō etō, tsúmi a' u a a' yamipa a. Ittōw̄a, Jehová tō se' tsatkere i'ñe, e' k̄ewō tkō'woie. 22Ipé klō'ú tka' a. Et̄a k̄akō kiē hisopo e' ulā klō'ú eyōk, e' nuúka pé wa, e' wa u wékkō k̄atke patiúka. K̄ē a' e' yōkulur u a kam k̄á ñir e' yōk̄i. 23Mik Jehová tkōmi egip-towak ttōkulur, et̄a ie' tō u wékkō e' k̄atke suē iaulek̄a pé wa et̄a ie' dami-tkō u e' ttōmik. Es Jehová k̄ē k̄awō mepa ibiyōchōkwak tō s'ttekelur e' a a' ttōkulur weshke. 24A' k̄awōt̄a ttē i' k̄os dalōiōk k̄ekraē, ñies a' aleripa k̄os dat̄se a' itōk̄i e'pa k̄awōt̄a idalōiōk. 25Mik a' demi k̄á yé' Jehová tō tō imeraē se' a eē, et̄a a' k̄awōt̄a k̄awō i' tkō'uk. 26Mik a' ala'r tō ichaké a' a: ‘¿Iōk se' tō k̄awō i' tkō'weke?’, 27et̄a a' k̄awōt̄a iūtōk: ‘Iyiwak i' ttekesō Jehová dalōioie ie' tō se' tsatkē' egiptowak ulā a e' kuek̄i. Mik ie' bakmi egiptowak ttōkulur, et̄a ie' bakmi se' Israel aleripa u ttōmik k̄ē dē'wā. Es ie' tō se' yamipa tsatkē'lor.’ ”

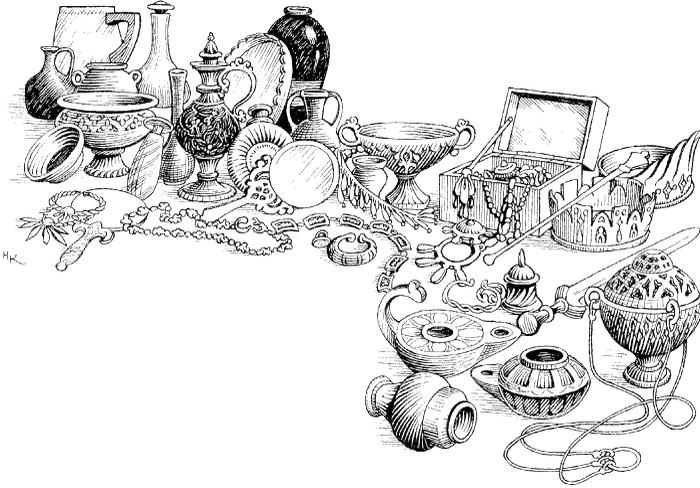
Et̄a Israel aleripa e' tkélur kuchē k̄i Jehová dalōioie. 28E' ukuōk̄i t̄a ie'pa míā iwakanewé wes Jehová tō iché Moisés ena Aarón a es.

Ala'r wēpa kibipa esepa duolur

29K̄á shābōts Jehová tō egiptowak ala'r wēpa kibipa esepa k̄os ttélur seraa. Egipto blú tso' s'wōkirie e' alà wēm kibi e' duowa. Egiptowak malepa icha k̄os dō s'tso' wōtēule s'wōto wé a e'pa ala'r wēpa kibipa e'pa duolur ñies. Ñies iyiwak alà wēñe kibi e' k̄os duolur. 30E' nañewe Egipto blú ena ikuēblupa ñies egiptowak k̄os e'pa e' kēkarak seraa

*Jehová tō Israel aleripa patké ie'pa wékkō kàtke
patiukkā pé wa. (Éxodo 12.22)*

Israel aleripa tō egiptowak íyi bua'buā ese kōs tsémi. (Éxodo 12.36)

íuk ème. Kè u ku' yēs e' kè a s'nu ku'.

³¹E' nañewe Egipto blú tō Moisés ena Aarón tsuk patké tã ichéitō iã:

—A' yúshka a' yamipaë. A' e' skó bānet sa' yōki. A' yúshka Jehová kíkōkka wēs a' tō iyē' kuaë es.

³²Iyiwak kōs tsúmi wēs a' kī ikiane es. A' yúshka sa' yōki. Nies a' kkōchó Jehová a' as ie' ye' kīmù.

³³Etã egiptowak tō iché Israel aleripa a: “A' yúshka betbet sa' yōki. A' kè mīne e' tã sa' ulitane duóralur.”

³⁴Israel aleripa tō harinachka, kè wótuule iwólōwōka wa, ese patrēwã tkã'è idatsi' a iéka ppéka kuli' kī tã imíyal. ³⁵Ie'pa tō orochka ena inukólchka ena datsi' e' kōs kak kié egiptowak a wēs Moisés tō iyē' iã es. ³⁶Jehová tō egiptowak ké Israel aleripa dalóioik e' kuéki ie'pa tō íyi kōs kak kiérakitō e' mé Israel aleripa a. Es Israel aleripa tō egiptowak íyi bua'buā e' kōs tsémi.

Israel aleripa e' yélur Egipto a

³⁷Israel aleripa e' yélur Ram-sés, míyal Sucot. Ie'pa wēpa kibineonetke dōka 600.000. Alakōlpa ena ala'rla kè shtaoule.

³⁸Ie'pa tã pē' kua'kīpa mí ñies taië. Nies iyiwak mírak iwã taië obeja ena chibo ena baka. ³⁹Egiptowak tō Israel aleripa ka' e' yöktsã bet kè wã kawō meneat ie'pa a uloie, e' kuéki ie'pa wa harinachka mir kè iwólōwōka tã'. E' wa ie'pa pan yué ñalã kī.

⁴⁰Israel aleripa bak senuk Egipto duas dōka cien tkéyōk kī dabom mañayōk (430). ⁴¹Ie'pa sené Egipto duas dōka cien tkéyōk kī dabom mañayōk (430) tas, etã e' nañewe wōshaë tã ie'pa e' yélur Egipto a iditséwō wa iditséwō wa wēs ñippōkwakpa taië es. ⁴²E' nañewe Jehová

tö ie'pa kkö'né buaë as ie'pa e' yòlur Egipto a. E' kuëki nañewé e' kèwö kawõtā tkö'wè wöñine wa duas bit ekkè kekraë Jehová dalöioie.

**Wes Israel aleripa ké
itsatkëne e' kèwö tkö'uk**

⁴³Jehová tö iché Moisés ena Aarón a:

“Ye' tö a' tsatkeke egiptowak ulā a e' kèwö tkö'uk a' kawõtā i' es: Ká kuā'ki wakpa esepa kè kawö tā' obeja ö chibo tteke a' tö e' kèwö ska' tā ese chkà katök. ⁴⁴Erë ká kuā'ki wakpa wëpa ena alakölpā wëpa to'ttsatke a' tö kanè mésoie ena e' wëpa tottola kkuölit tëule tsir, esepa è tö ikatèmi. ⁴⁵Erë ká kuā'ki wakpa tso' shkar ö kaneblök inuköl klö'uk, esepa kè kawö tā' ikatök. ⁴⁶A' kawõtā chkè e' katök weshkë. A' kè kawö tā' chkè e' tsukmi u'rki yës. Nies a' kè kawö tā' idichéwö pukwā. ⁴⁷Israel aleripa ulitane kawõtā kawö e' tkö'uk. ⁴⁸Erë a' shuā ká kuā'ki wak tso' senuk esepa éna kawö e' tkö'wak a' tā Jehová dalöioie e' tā as itö itkö'üñak. Erë kewe ie'pa tö iyamipa wëpa ulitane tso' ie' u a e'pa keraë itöttola kkuölit tök tsir. E' ukuöki tā ie'pa kawö tkö'wèmi a' tā a' yamipae. Erë wëpa kè tottola kkuölit tëule tsir esepa kè kawö tā' a' kawö tkö'uke e' chkè katök. ⁴⁹A' ulitane ena ká kuā'ki wakpa serke a' shuā e' kawõtā ttè i' dalöiök nikkëë.”

⁵⁰Israel aleripa tö ttè i' kos iuté wes Jehová tö iché Moisés ena

Aarón a es. ⁵¹E' diwö Jehová tö Israel aleripa yélur Egipto iditséwö wa iditséwö wa wes ñippökwakpa taië es.

13 ¹Jehová tö iché Moisés a: ²“Israel aleripa ala'r wëpa kibi esepa kos dör batse'r ye' a. Nies a' iyiwak alā tsá wèñe e' kos dör batse'r ye' a. E' kuëki e' kos bló ye' a.”

³Etā Moisés tö iché Israel aleripa a: “I'ñe Jehová tö a' yekettsā Egipto a ie' diché taië e' wa. Ká i' a a' weine siarë kaneblök egiptowak a kè patuë tā'. E' kuëki a' er anū diwö i' ska'. A' kè kawö tā' pan yöule iwölöwoka wa ese ñuk. ⁴I'ñe a' e' yökettsā, si' i' kiè Abib e' a. ⁵Mik a' demi ká muk Jehová kablé' se' yépa bak ká iaiaë e'pa a ee, etā a' kawõtā kawö i' tkö'uk si' i' a. Ká e' ki' fyí ulitane tskir buaë, iwā wör buaë shutë. Ká e' dör canaánwak, hititawak, amoreowak, heveowak ena jebuseowak, e'pa ká. ⁶A' kawõtā kawö i' tkö'uk i' es: Ká kul shuā a' kè kawö tā' pan yöule iwölöwoka wa ese ñuk. Kawö e' diwö bata, etā kawö tkö'weraë bua'ie Jehová dalöioie. ⁷Kawö kul e' shuā a' kè kawö tā' pan yöule iwölöwoka wa ese ñuk. Pan wölöwoka ena pan yöule iwölöwoka wa ese kos kè kawö tā' se'wè e' tö a' ká kos e' a. ⁸E' diwö tā a' tö ichó a' ala'r a: Kawö e' tkö'weke se' tö, e' wā dör tö Jehová tö se' yè'lur Egipto a. ⁹Ie' tö se' yè'ttsā Egipto a idiché taië wa, e' kuëki se' dör ie' icha. Mik se' tö kawö e' tkö'weke, etā e' tö se' ulitane a ieri meraë as Jehová ttè ki' se' er me'rie. E' dör wes se' e' wakyuò se'

wötsa kḷi ena se' ulà kkue kḷi es. ¹⁰E' kuekḷi a' kawötä kawö e' tkö'uk duas bit ekkè idiwö i' è wa.

¹¹“Ká iaiäe Jehovahä tö iyè'at a' yépa a tö ie' tö canaánwak ká meraë a' a. Mik ie' wä a' demi ká e' a, ¹²etä a' kawötä a' ala'r wëpa kibi esepa kos blök ie' è a e'pa kos dör ie' icha, e' kuekḷi. Nies a' iyiwak parke kos wè'ñe, e' kibi kos e' dör ie' icha, e' kuekḷi ese kawötä blè ie' è a. ¹³Etä obeja wè'ñe pupula ö chibo wè'ñe pupula e' mú a' tö burro alaki e' alà wè'ñe kibi e' skéie burro alà tsatkoie. Erè a' kè a e' patuak es, e' tä burro alà wè'ñe kibi e' kuli' púwä. Es a' kawötä a' ala'r wëpa tsä kune esepa kos skéie iyiwak muk itsatcottsa. ¹⁴Aishkuö tä mik a' ala'r tö a' chakeke tö: ‘Ílók a' tö ikanewè i' es?’, etä iütó: ‘Jehová tö se' yé'ttsä Egipto a idiché taië e' wa. Eë se' bak weinuk siarè kanèblök kè patuè tä'. ¹⁵Mik Egipto blú er tè'wä darèrèë, ie' kè wä kawö mène se' a e' yöktsane ie' ká a, etä Jehovahä tö egiptowak ala'r wëpa tsä kune e'pa kos ttélur. Nies iyiwak alà wè'ñe kibi e' kos ttéluritö. E' kuekḷi se' tö se' iyiwak alà wè'ñe kibi, ese kos meke Jehovahä a. Nies se' ala'r wëpa tsä kune, ese skéie iyiwak mekesö Jehovahä a itsatcottsa. ¹⁶E' kuekḷi kawö i' tkö'ú as kè a' éna ichòwa tö Jehovahä tö a' yé'ttsä Egipto a idiché taië e' wa. E' dör wës se' e' wakyuö se' wötsa kḷi ena se' ulà kkue kḷi es.’”

Jehová tö Israel aleripa wëttseke mò wa

¹⁷Mik Egipto blú tö Israel aleripa émi, etä Skéköl tö ibikeitsé tö

Israel aleripa mú kè ñippò filisteo-wak tä, e' tä ie'pa bitumiane Egipto. E' kuekḷi ie' kè wä ie'pa wëttsenemi ñalä michoë filisteowak ká a e' wa, e' dör ñalä yësyësë. ¹⁸E' kuekḷi ie' tö ie'pa wëttse'emi bánet kamië ñalä tköke ká sir po e' shüä dötsä dayè kiè Dayè Mat e' ska'.

Israel aleripa e' yè'lur dapauleka wës ñippök'wakpa taië e' e' dapa'ù es. ¹⁹Moisés wä José sik këchke e' mítser ie'pa tä ñita. Kam José blër-wä e' yöki ie' tö iyè' ièlpa a: “Mokḷ Skéköl dörane a' tsatkök. Mik e' wä tka, etä ye' sik tsúmi a' tä.” Es ie'pa tö kawö mé ñi a. E' kuekḷi Moisés wä José sik mítser ie'pa tä.

²⁰Etä Israel aleripa e' yélur ká kiè Sucot míyal ká kiè Etam, eë ie'pa e' tséat. Ká e' atë ká sir po e' kkömik tsinet. ²¹Ñiwe tä Jehovahä tö ie'pa wëttseke mò àr taië alabo e' wa. E' mir ie'pa yöki kewe ñalä kkachöie ie'pa a. Nañewe tä mò e' wöñarke bö'wöie dalöburke. E' wä ie'pa shkömir wës ká ñiwe es. ²²Ñiwe tä mò e' mir këkraë ie'pa yöki kewe. Nañewe tä mò e' wöñarke bö'wöie e' mir ie'pa yöki kewe.

Israel aleripa tkattsa Dayè Mat a

14 ¹Etä Jehovahä tö iché Moisés a:

²“Ichó Israel aleripa a: A' yúne a' itò wane tä a' e' tsúat ká kiè Pi-hahirost e' wöshä. Ká e' atë ká kiè Migdol ena dayè kkömik e' shushä, ká kiè Baal-sefón, e' wöshä. E' wöshä dayè kkömik tsinet úla yuó. ³Es Egipto blú tö ibikeitse-

I' dör karreta tso' ñippoie ese. (Éxodo 14.6)

raë: 'Israel aleripa kè wà ijcher wé imi'mirö. Ie'pa cholurmi ká sir po, e' shuá. 4Erë ye' tó ie' er terawá darërë as ie' tó a' tótiümü. Ye' e' alöraká ie' kî ena inippökwakpa kôs kî, e' wa ye' dalöierdaë taië. Egiptowak ulitane wà ijcherdaë tó mokî ye' dör Jehová."

Etá Israel aleripa tó iwakane-wé es. 5E' dalewa Egipto blú wöki ibiyò demi tó Israel aleripa tkayal. Ie' ena ikuëblupa erbikéne kua'kî tã ichérakitö ñi a: "¿Wes se' tó ì wamblé i' es? ¿lie se' tó Israel aleripa émi tã yi kaneblömiã se' a?"

6E' ukuökî bet tã Egipto blú tó ikarreta tso' ñippoie e' tsuk patké tã inippökwakpa patkéitö ñi dapa'uk. 7Etá imía Israel aleripa itökî karreta ñippoie ibua'buã dökã cien teryök (600) ekkë. Egipto karreta ñippoie e' malepa kôs mírak iwã ñies. Karreta kôs e' a ñippökwakpa wökir shköke ek ek. 8Jehová

tó Egipto blú er darë'wéwã as ie' mi' Israel aleripa itökî eré ie'pa yënettsã Egipto a Jehová diché taië wa.

9Etá Egipto ñippökwakpa mirwã kabaio kî, karreta kî, e'pa kôs tó Israel aleripa tótiëmi kuérakitö wé Israel aleripa tso' dayë kkömik ká kië Pi-hahirost e' o'mik ena ká kië Baal-sefón, e' wöshãë. 10Mik Israel aleripa isuë tó egiptowak datse, e' tó ie'pa suawé taië. Ie'pa kköché taië Jehová a tó sa' tsatkó. 11Moi-sés a ichérakitö:

—¿Ima be' iklö'wé pö kè tã Egipto, e' kuëkî be' tó sa' yë'ttsã duökwa ië ká sir po shuá? ¿Iók bö iwamblé es sa' tã? ¿lie be' tó sa' yë'lur Egipto a? 12Kuaë sa' tó be' a iyë' Egipto: 'Sa' múat kaneblök bèrë egiptowak a. iSa' weirke siarë kaneblök egiptowak a, e' dör bua' sa' a duökulur ië ká sí poë a e' skéie!'

13Erë Moisés tó iüté:

—Kè a' tò egiptowak suepaia. E' kueki kè a' suanuk. A' e' tkówa darërë. I'ñe Jehovah tò a' tsatkerai e' saü. ¹⁴Kè se' tkinuk ì ki. Jehovah ñippörae se' skéie.

¹⁵Jehová tò iché Moisés a:

—iKè be' kköchökia ye' a! Ichó ie'pa a tò a' shkó wówi è. ¹⁶Be' shko kéli kóka dayè tsaka as dayè blatënar ñalaie shkotkò poppo dayè shua. ¹⁷Erè ye' tò ie' er terawa darërè as ie' tò a' tötümi. Ye' e' alóraká ie' ki ena ñippökwakpa kos ki, e' wa ye' dalöierdaë tajë. Egiptowak ulitane wa ijcherdaë tò mokì ye' dör Jehovah. ¹⁸Egiptowak ulitane wa ijcherdaë tò mokì ye' dör Jehovah.

¹⁹E' wöshaë tá Skëköl biyöchökwak mirwa Israel aleripa yöki kewe e' e' mane'wëttsane ie'pa tsikkane. Ñies mò ar tajë alabo e' mia ie'pa tsikkane. ²⁰Es mò e' atë Egipto ñippökwakpa ena

Israel aleripa e' shusha. Egiptowak kke mò ettaie dör ttsettseë, e' kueki ie'pa tso' ká ttsettse a. Erè Israel aleripa kke mò e' dalöburke tajë ká ñiwe sù. E' kueki egiptowak kè ulà dè' Israel aleripa ska' e' nañewe.

²¹Etá Moisés ulà kéka dayè tsaka tá Jehovah tò siwa' bitsiwéka darërë datse diwö tskirke e' ëka. E' bitsine nañeë dayè ki. E' tò dayè blatëe shusha. Es Jehovah tò ká ulat poppo yué ñalaie dayè shua ie'pa a shkotkò. ²²Ie'pa tkami ká poppo a. Es dayè wötukì atë wi'kë io'kë.

²³Etá egiptowak ñippökwakpa mirwa kabaio ki ena karreta ki e'pa kos tò Israel aleripa tötümi dayè a. ²⁴E' bla'mi ká ñirketke etá mò wöñarke bö'wöie e' shua Jehovah tso' egiptowak sauk. Ie' tò ie'pa suawéka tajë e' tò ie'pa wöa ká chówéka tajë. ²⁵Ñies ie' tò ie'pa karreta wöshki kos e' wötélur dó a as kè ishkò bet. Ie'pa tò iché ñi a:

Dayè wötukì atë wi'kë io'kë as Israel aleripa tkòmi. (Éxodo 14.22)

—Mishka Israel aleripa yöki.
Jehová tso' ñippök se' ta ie'pa
tsatkoie.

²⁶Jehová tö iché Moisés a:

—Be' ulà kóka dayè tsaka as
iwöierwane Egipto ñippökwakpa ki.

²⁷Moisés ulà kéka dayè tsaka.

Mik ká ñine, eta dayè wöiënewane
es. Mik egiptowak mí tkökshkar, eta
dayè wöiënewa ie'pa ki. Es Jehová
tö ie'pa ewéwa dayè a. ²⁸Es Egipto
ñippökwakpa mineyal Israel ale-
ripa itöki e'pa kos durulune seraa
dayè a ikabaiöë. Egipto blú ñippök-
wakpa e' kè atë yës ttsë'ka. ²⁹Erë
Israel aleripa tkami buaè dayè a dò
wishet ká sí ki, dayè wötuki wì'kè
io'kè e' shusha.

³⁰E' kéwa Jehová tö Israel ale-
ripa tsatkée egiptowak ulà a. Ie'pa
tö egiptowak nu sué dayè kkömik.

³¹Mik ie'pa tö isué tö wes Jehová
tö egiptowak ewéwa idiché tajë e'
wa, eta ie'pa tö ie' dalöié tajë. Ie'pa
er blé ie' mik ñies itteköl Moisés e'
mik.

Moisés tö Jehová kikéka ttsè wa

15 ¹Moisés ena Israel aleripa
ttsé Jehová kikoka ttsè i' wa:

“Ye' ttsöke Jehová dalöioie.

Kabaio tajë ena iwákpa kos e'
ewéwaitö dayè a.

Es ie' e' alé tajë shute ie'pa ki.

²Ye' tso' ttsök Jehová è a.

Ie' tö ye' a idiché mé. Ie' tö ye'
tsatkée.

Ie' dör ye' Këköl. Ye' kawöta
ie' kikökka buaè.

Ie' dör ye' yé Këköl. Ye' tö ie'
dalöieraë er mokj wa.

³Ie' dör ñippökwak darërëë
bua'ie.

Jehová e' dör ie' kiè.

⁴Egipto blú karreta tso' ñippoie
ena ie' ñippökwakpa
e'pa kos émi dayè a Jehová tö.
Egipto blú ñippökwakpa
bua'bua

e'pa kos duolur se Dayè Mat a.

⁵Ie'pa katsirulune dayè shua
wes ak es.

Dayè iskië e' è me'r ie'pa ki.

⁶A Jehová, be' ulà bua'kka
diché tajë,
e' wa be' tö be' bolökpa
batsélor.

⁷Ie'pa demi ñippök be' ta,
erë ie'pa kos ewéwa be' tö be'
diché tajë, e' wa.

Be' uluneka ie'pa ki,
ta ie'pa ñanewa wes kakö sí
es.

⁸Dayè wöikébö darërëë
ta iwöklönewaie wì'kè io'kè
mía wes ká ukuö es.
Dayè wöklönewa, kè
shköku'ia.

⁹Be' bolök e' ttséka tajë ta iché:
'Ye' mi' ie'pa itöki wéyö ikuérö
ta ee ì mirwarak iwa e'
yerattsayö iulà a,
e' wà tierayö kos ye' ki ikiane
ekké.

Ye' tabè yerattsa inäléka,
e' wa yö ie'pa tterawa.'

¹⁰Erë be' tö dayè wöiké ta e' tö
ie'pa ttélur.

Ikatsinewá dayè a wés tabe-
chka es.

11 A Jehová,
iWépa skà kiekerakitò “skè-
kòl”, esepa kòs tsatà be' dör!
iKè yi dör batse'r taiè wés be'
es!

iKè yi diché tã' taiè wés be' es!
ìl kè or yi a ese wè be' tò buaè,
e' tò sulitane tkiwèwã!
iSulitane kawõtã be' kíkòkka!

12 Be' ulà bua'kka kéka
tã íyök tò ie'pa maléwã.

13 Be' tò sa' tsatkée. Be' éna sa'
dalër taiè,
e' kuèkì be' tso' sa' wëttsuk.
Be' wã sa' mi'ke be' diché wa
dò wé be' wák serke eè.

14 Mik ká ulitane wakpa wã e'
jchenewã,
etã ie'pa painuraè suane è wã.
Filisteowak krardawã suane
è wã,

15 Edomwak wókirpa chkerdawã
suane è wã,
Moabwak wókirpa painuraè taiè.
Canaánwak ulitane kèsik kòs
e' chòrawa yès.

16 A Jehová, ias ie'pa tkirwã! ias
ie'pa suar taiè!
Be' diché wa as ie'pa at kè tíriã
suane kuèkì
dò mik sa' ulitane dör be' icha
e'pa tka etã.

17 A Jehová,
Sa' tseramibö dökã be' kabata
buaè e' a.

Eè sa' serdaè buaè kèkraè.
Kabata e' shukitbö be' a senoie.
Eè be' wák e' wé yué e'dör
yöbiè.

18 Jehová tso' se' wëttsuk s'blúie
kèkraè.”

María tò Jehová kíkékã ttsè wa

19 Mik Egipto blú ñippökwa
tkawã dayè a kabaio kì, karreta
kì, etã Jehová tò dayè wôiéwãne
ie'pa kì erè Israel aleripa tka buaè
ká poppo a. 20E' ukuökì tã Jehová
ttekòl kiè María, e' dör Aarón kutà,
e' tò ma'ma klò'wéwã ttsoie, tã ala-
kòlpa kòs mí ie' itökì klötókerak
es ima'ma blardami. 21E' dalewa
María ttsòke i' es:

iA' ulitane ttsó Jehová kíkoka!
Kabaio ena iwákpa uyéwãitò
dayè a.
Es ie' e' alékã ie'pa kì.

**Jehová tò di' bacha'bachaè
e' bua'wéne.**

22 Moisés tò Israel aleripa ké e'
yöktsã Dayè Mat e' kkómik. Ie'pa
míyal ká sir poè kiè Sur e' a. Eè
ie'pa shkére ká mañat etã kè ie'pa
wã di' kune yè yès. 23 Mik ie'pa
demi ká kiè Mará, etã eè di' tso'
bacha'bachaè, kè yar ie'pa a. E'
kuèkì ká e' kiè mékarakitò Mará*
24 Etã Israel aleripa tò Moisés
chémi suluè. Moisés chakerakitò:
“¿Ì yèmisö?” 25 Etã Moisés tò Jehová
a ikié tò sa' kímú. Etã Jehová tò ie'

* 15.23 Mará: Hebreoie Mará e' wã kiane chè ì bacha'bacha.

a kal tsitsir kkaché elka e' iéwaitö di' a eta di' baché chowa de buaë yè.

Eë Jehová tö ittè dalöiëno mé ie'pa a, ñies ie'pa ma'wéitö isuqie tö ie'pa tö idalöiëmi. ²⁶E' tö iché ie'pa a: “Ye' dör Jehová. Ye' dör a' Këköl. Ye' dör a' bua'ukwak. Ì cheke ye' tö a' a e' ttsé a' tö, e' iüté a' tö ñies a' sené buaë wes ye' ki ikiane es, e' ta ye' kè tö a' we'ikepa ì sulu patkë'yö egiptowak ki ese wa.”

²⁷E' ukuökì ta ie'pa demi ká kiè Elim. Eë di' tum tso' doka dabom eyök ki böt (12). Ñies ì klò tso' dikò klò sù ese tso' dabom kuryök (70). Eë ie'pa e' tséat di' kkömik tsinet.

Jehová tö Israel aleripa tié chkè kiè maná e' wa

16 ¹E' ukuökì ta Israel aleripa ulitane e' yélur ká kiè Elim míyal ká sir poë kiè Sin eë. Ká e' atë Elim ena Sinaí, e' shusha. Ie'pa e' yé'ttsa Egipto e' ki si' de et ki shaböts. ²Etä eë ká sir poë shua ie'pa ttémi taië kësik wa Moisés ena Aarón ki. ³Ie'pa tö iché iarak: —iJehová tö sa' ttópalur Egipto! Eë sa' e' tulökeser ù tulturka wà iëule chikchiè chkè wa e' o'mik ta sa' bak iwà katök wé' kos sa' ki ikiane ekkè. Erë a' wa sa' dë'bitü ká sir po i' a sa' ulitane ttowa bli wa.

⁴Jehová tö iché Moisés a:

—Súyö pan da'wë siwa' ki a' a. E' shtó ká bit ekkè. Erë ishtó kos inar ká etkè ekkè è. Ye' ki ikiane suè tö wépa tö ye' ttò iütèmi ena wépa

kè tö ye' ttò iütèpa. ⁵Ká de teröl e' bule es ta a' tö chkè kí shtó wè' katar ká böt ekkè. Es a' tö iü kekraë.

⁶Etä Moisés ena Aarón tö iché Israel aleripa a:

—I'ñe tsáli ta a' tö isueraë tö moki Jehová tö se' yè'lur Egipto a. ⁷A' ttöke kësik wa e' ttsé ie' tö, e' kueki bule bla'mi ta ie' wák olo taië dalölöe e' sueraë a' tö. Ì cheke ie' tö sa' a e' è chökne sa' tso' a' a. E' kueki a' kè ulurku' sa' ki. A' ulurke ie' ki.

⁸Ñies Moisés tö iché iarak:

—A' ulurke taië e' sué Jehová tö. E' kueki i'ñe tsáli ta ie' tö iyiwak chkà patkeraë a' a. Bule bla'mi ta pan patkeraëitö a' a ñe taië kos a' ki ikiane ekkè. Sa' kè dör yi, as a' ulur sa' ki. A' ulurke Jehová ki.

⁹E' ukuökì ta Moisés tö iché Aarón a:

—Ichó Israel aleripa a tö a' ttöke kësik wa e' ttsé Jehová tö e' kueki a' e' dapa'ú Jehová wörki.

¹⁰Aarón tso' ttök ie'pa ta, e' dalewa ie'pa ulitane ká sué ká sir po e' ëka. Ie'pa isué tö Jehová olo dalölöe dettsa mò tso' ie'pa wëttsuk e' a. ¹¹Etä Jehová tö iché Moisés a:

¹²—Israel aleripa ttöke kësik wa, e' ttséyö. Be' ttó ie'pa ta, ta ichó iarak: ‘I'ñe tsáli a' tö iyiwak chkà kateraë. Bule bla'mi ta a' tö pan ñeraë kos a' ki ikiane ekkè. Es a' wa ijcherdaë tö ye' dör Jehová, e' dör a' Këköl.’

¹³Ká e' tsáli ta taië dù debitu kablö sù. E' tö wé ie'pa serke e' wa iéwa seraä. Etä bla'mi ta upa kos shkëne mò wöli è. ¹⁴Mik mò wöli kaneka, eta itòà iski ì atë taklaie

sabubula. ¹⁵E' kè s̄ule Israel aleripa wa. E' kuək̄i mik ie'pa tō isué, et̄a ie'pa tō iché ñi a: “¿Dió dör i?” Et̄a Moisés tō iché iarak:

—E' dör pan mé Jehovahá tō a' a ñè. ¹⁶Ie' tō iché tō a' kawōt̄a iuk i' es: A' tō ishtó eköl eköl kōs a' tso' u a e' a ñar ekkè è. Ishtó skátke böt ulatök wák eköl eköl a.

¹⁷Et̄a Israel aleripa ishté wes ikéwō mène es. Welepa tō ishté bërèbërè, welepa tō ishté kibie. ¹⁸Mik ie'pa tō ima'wé, et̄a wé tō ishté tajè ese icha kè bata ate. Wé tō ishté bërèbërè ese icha deka wé'. Ie'pa ulitane tō ishté eköl eköl kōs ñar ekkè è. Es sulitane ñè wé'.

¹⁹Moisés tō iché ie'pa a: “Kè a' kawō t̄a' pan e' blök dō bule es.”

²⁰Erè welepa kè wa Moisés ttò iutène. E'pa tō icha bata blé dō bule es. E' a ña iënek̄a ena ilabunek̄a suluè. E' kuək̄i Moisés ulunek̄a ie'pa ki.

²¹Mik d̄iba ba'nebitu, et̄a pan e' diarolone, e' kuək̄i ie'pa wakpa bik tō ishteke bla'mi kōs ñar ekkè.

²²Erè mik ká de teröl, et̄a ie'pa ishté dō ñar ká böt ekkè. E' dör skátke tkél wák eköl eköl a. Et̄a Israel aleripa wōkirpa mía ichök Moisés a. ²³Et̄a Moisés tō iché ia:

—Jehová tō iché tō a' kawōt̄a iuk i' es: Bule dör eno diwö. Diwö e' dör se' a ie' dalöioie. A' kè kawō t̄a' ulök e' diwö wa. E' kuək̄i i' aleke a' tō e' aló i'ñe. Ibata ate e' bló ñè bule.

²⁴Et̄a ie'pa tō iwé wes Moisés tō iché es. Ie'pa tō chkè bata e' blé dō

bule es. Et̄a kè ilane sulu, kè ia ña iënek̄a. ²⁵Et̄a Moisés tō iché ie'pa a:

—I'ñe dör eno diwö e' dör se' a Jehovahá dalöioie. I'ñe kè i' kuēpa a' tō ñè u'rki. E' kuək̄i chkè bata ate e' è ñú. ²⁶A' ishtëmi kekraè dō ká teröl. Erè e' bule es dör eno diwö, e' diwö kè a' tō i' kuēpa u'rki.

²⁷Et̄a eno diwö shua ie'pa welepa míyal chkè shtök, erè kè iwa i' kune yës. ²⁸Et̄a Jehovahá tō iché Moisés a:

—¿E'ma kōs a' tō ye' ttè dalösewemirö? ²⁹A' éna ianü tō ye' dör Jehovahá, ye' tō eno diwö me'atbak a' a. E' kuək̄i eno diwö e' chki es ye' tō a' a chkè meke tajè ñè ká böt ekkè. E' kuək̄i a' ulitane kawōt̄a senuk weshke è eno diwö wa. Kè a' patkène bānet.

³⁰E' kuək̄i Israel aleripa enuke diwö e' wa, kè kaneblënerak.

³¹Israel aleripa tō chkè shteke e' kiè méka maná* Iwà chkà dör saruruè wes suiyök es. E' dör blo'bloè wes pan yöule bul alí wa es.

³²E' ukuök̄i t̄a Moisés tō iché:

—Kanè i' me' Jehovahá tō se' a: ‘Maná e' ió skátke böt ekkè t̄a ibló a' aleripa a' kkachè as ie'pa tō chkè me' ye' tō a' a ká sir poè e' a mik a' yè'ttsayö Egipto et̄a, e' saù.’

³³Et̄a Moisés tō iché Aarón a:

—Tka' klö'ú et, e' a maná ió skátke böt ekkè. E' bló Jehovahá wörki as a' aleripa tō isaù.

³⁴Et̄a Aarón tō maná e' blé wé Jehovahá a' iyi tso' blëule, e' kélkuö wōshæ wes Jehovahá tō iyè' Moisés a es.

* 16.31 maná: Hebreoie maná e' wà kiane ché ¿Dió dör i?

³⁵Israel aleripa bak maná ñuk dò mik ie'pa demi wé pè' serke eë eta. E' dör Canaán kkömik. Ie'pa bak maná ñuk duas dökä dabom tkëyök (40) seraa.

³⁶(Ì wa Israel aleripa tò maná ma'wè, e' kiè ie'pa tò gomer. E' wà dör skátke blublu böt ekkè. E' dör litro böt ulatök.)

Ák a di' dettsa

17 ¹Israel aleripa ulitane e' yélur ká sir po kiè Sin eë ta imía ñalá kī enaena wes Jehová tò iyè' iarak es. Ie'pa demirak ká kiè Refidim, eë ie'pa e' tséat. Erë eë di' kè ta' ie'pa a yè. ²E' kuekī ie'pa tò Moisés a di' kié kësik wa. Ie'pa tò iché ie' a:

—iSa' a di' mú yè!

Moisés iüté:

—¿Ì kuekī a' tò ye' a di' kié kësik wa? ¿Iók a' tò Jehová wöñatkeke?

³Ie'pa ersine tajë e' kuekī ie'pa tò di' kiekerak kësik wa Moisés a. Ie'pa tò iché ie' a:

—¿Iók be' tò sa' ena sa' ala'r ena sa' iyiwak e' yè'lur Egipto a ttèwä ersir wa?

⁴Etä Moisés kköché tajë Jehová a ta ichéitö ia:

—¿Wes ye' ie'pa i' wèmi? i'Tsir eta ie'pa ye' ttèwä ák wa!

⁵Jehová tò iüté:

—Be' yú ie'pa wëttsé keweie. A' kueblupa wèlepa tsúmiñak. Be' shko kéli wa be' tò di' kiè Nilo

e' buk, e' tsúmi. ⁶Be' yú Horeb kébata* a. Eë ye' be' paneke ák bërie tso' e' ska'. Mik be' tò ák e' ppé be' shko kéli wa, eta di' dora-ttsa taië ie'pa a yè.

Etä es Moisés tò iwakane-wé Israel aleripa kueblupa wörki. ⁷Israel aleripa tò di' ki' kësik wa, e' kuekī Moisés tò ká e' kiè méka Meribá.* Ñies ie'pa tò iyè', “Sa' kè wä iklöne tò Jehová tò sa' kímèmi.” E' kuekī Moisés tò ká e' skà kiè méka Masá.* Eë ie'pa tò Jehová wöñatkè' e' kuekī.

Amalec aleripa ñippé Israel aleripa ta

⁸Amalec aleripa debitu ñippök Israel aleripa ta Refidim. ⁹Moisés tò iché Josué a:

—Be' tò se' wèpa wèlepa shushtë tsúmi ñippök Amalec aleripa ta. Bule ye' tso' kabata wöbata kī Skèköl shko kéli yaar.

¹⁰Etä Josué tò iwakanewé wes Moisés tò iché ia es ta imíyal ñippök Amalec aleripa ta. E' dalewa Moisés ena Aarón ena Hur míyal kabata wöbata kī. ¹¹Mik Moisés ulà kéka, eta Israel aleripa e' alöke ibolökpa kī. Erë mik ie' ulà éwa, eta Amalec aleripa e' alöke ie'pa kī. ¹²Ie' ulà shtrinewä tajë, e' kuekī ie'pa ák yulè ie' a e' tkoie. Ñies Aarón ena Hur e'pa tò ie' kímé iulà böt kökka siwa' kī as kè ishrirwä. Es ie' ulà se'wé ñiè siwa' kī dò katuine ekkè.

* 17.6 Horeb kébata: Kábata e' kiè ñies Siná kébata.

* 17.7 Meribá: Hebreoie kiè e' wà kiane ché ñippè.

* 17.7 Masá: Hebreoie kiè e' wà kiane ché s'ma'wè.

¹³Es Josué ena Israel aleripa e' aléka Amalec aleripa ki tabè wa.

¹⁴Età Jehová tò iché Moisés a:

—A' ñippè i' e' pakè shtëka yèkkuò ki as a' wakpa kè éna ichòwa kékraë. Ichó Josué a tò ye' tò Amalec aleripa ulitane ewerawa yès.

¹⁵Età Moisés tò ák dapa'wéka ka'ie et iyiwak ña'woie Jehová dalóioie. E' kiè mékqitò “Jehová diché wa se' e' aléka.” ¹⁶Ie' tò iché:

“iYe' ulà kéká Jehová a ikiök as ie' tò se' kímù!
iJehová ñippöraë Amalec aleripa ta kékraë!”

E' kueki ie' tò ikiè méka es.

Jetró de Refidim Moisés pakök

18 ¹Jetró dör ká kiè Madián e' sacerdote ena Moisés nuaki. * Kos Skéköl tò Moisés ena Israel aleripa kime', e' jcher ie' wa. Ñies ie' wa ijcher tò wës Jehová tò Israel aleripa ye'lur Egipto a. ²Moisés tò ilaköl Séfora e' patkë'mi iyé ska'. ³Ie' tò ilà busi kiéwa buaë ila'r böl ta. Séfora alà eköl kiè Guersón. Moisés tò iyè': “Ye' sene' ká kuak'ki ki wës ká kuak'ki wakpa es.” E' kueki Moisés tò ikiè méka

Guersón* ⁴Ilà eköl kiè Eliézer. Moisés tò iyè': “Ye' yé Kéköl e' dè'bitu ye' kímuk. E' tò ye' tsatkè' Egipto blú ulà a.” E' kueki ie' tò ikiè méka Eliézer*

⁵Moisés úla yuéka Skéköl kébata o'mik tsinet. Età ee inuaki Jetró e' de Moisés alaköl ena ila'r böl, e'pa ta. ⁶Jetró tò iché Moisés a:

—Ye' dör Jetró, be' nuaki, ye' debitu be' pakök. Be' alaköl ena be' ala'r böl e'pa de ye' ta ñies.

⁷Moisés e' yéttsa ta inuaki shke'wéitò buaë dalóie wa wöalattsè wa. E' ukuöki ta idewarak weshké. ⁸Wës Jehová tò Israel aleripa tsatké Egipto blú ena egiptowak ulà a ñies wës ie' tò ie'pa kkö'né ì sulu tka ie'pa ta ñala wa eta, e' kos paké Moisés tò inuaki a.

⁹Kapakè e' tò Jetró ttsé'wé buaë. Jehová er bua' ché taië Israel aleripa a. Ie' tò ie'pa tsatké'lor

egiptowak ulà a. E' kueki Jetró ttsé'ne buaë. ¹⁰Ie' tò iché Moisés a: —As sulitane tò Jehová kiköka. Ie' tò be' ena be' wakpa kos tsatké'lor buaë Egipto blú ena egiptowak ulà a. ¹¹Ire' ye' tò isué tò mokí Jehová dör wépa kiekerakitò “skéköl” esepa ulitane tsata. Yi bak a' we'ikök kësik wa, e'pa kos we'ikéitò siarè.

¹²Età Moisés nuaki, Jetró, e' tò iyiwak klö'wéwa etò ña'wéitò Jeho-

* **17.15** *Jehová diché wa se' e' aléka*. Iwakpa ttò wa Moisés tò ikiè *Jehová nisi*, e' wà kiane ché *Jehová dör ye' bandera*. Wësua e' kiéitò es ie' ulà kéká Jehová a wës bandera kèka es, e' wa ie'pa e' aléka e' kueki.

* **18.1** *Jetró*: E' kiè ñies Reuel, e' dör Moisés tayè kiè Séfora e' yé. Éxodo 2.21 saü.

* **18.3** *Guersón*: Hebreoie s'kiè *Guersón* wà kiane ché *ká kuak'ki wak*.

* **18.3** *Eliézer*: Hebreoie s'kiè *Eliézer* wà kiane ché *ye' Kéköl dör ye' kímukwak*.

vá a idalöioie. Ñies íyi skà méitö ie' a idalöioie. E' ukuökí tã Aarón ena Israel aleripa kueblupa debítu chkök Moisés nuäki tã Jehová dalöioie.

**Moisés tö s'shulökwakpa
kí yulé**

¹³Bule es tã Moisés e' tkéser ikula' kí Israel aleripa shulök. Ie'pa e' dapa'wé iëter ie' wörki ñië bla'mi dè tsáíí as Moisés tö ishulörak. ¹⁴E' kos sué Moisés nuäki tö tã ichéitö Moisés a:

—¿Ì wamlök be' tso' ie'pa tã? Be' è e' tkéser ie'pa shulök tã ie'pa iëter ñië be' panuk.

¹⁵Moisés tö iüté:

—E'ma ie'pa wák de ye' ska' ittök tö ima Skéköl tö ichè. ¹⁶Mik ie'pa welepa ñippöke ñita, etã ie'pa datse ye' ska' tã ye' tö ie'pa ttè shuleke. Ñies ye' tö ie'pa patteke Skéköl ttè wa.

¹⁷Moisés nuäki tö iché ia:

—Wes be' tö iweke e' kè dör buaë. ¹⁸Be' shrirwami. Ñies ie'pa tso' be' wörki e'pa shrirwami. Kanè e' e' alökami be' kí. Kè be' a iwöklönuk ekörla. ¹⁹A Moisés, ye' tö be' patteke e' ttsó. As Skéköl tö be' kímù. Be' kawötã ttök Skéköl tã ie'pa skéie. Be' kawötã ie'pa ñippöke e' chök Skéköl a as ie' tö ichè be' a tö wes ishuleke. ²⁰Ie'pa wöbla'ú Skéköl ttè wa. Ikkachó ie'pa a wes ie'pa kawötã senuk yesyësë. Ichó ie'pa a tö ì kiane Skéköl kí tö ie'pa tö iwè. ²¹Erè be' kawötã a' wëpa shushtök tseë be' kímuk ttè shuloie. Wëpa serke yesyësë, Skéköl dalöieta' taië, kè e'

watautã'ttsa ì sulu wambloie, esepa shushtó Israel aleripa shulök be' tã. Ishulökwakpa blató i' es. Israel aleripa mil biyök (1000) e' kos kí ishulökwakpa múka eköl eköl. Mil biyök e' kos blabatsólor cien eyök (100) cien eyök dökã dabop. Cien biyök e' kos kí ishulökwakpa múka eköl eköl. Cien biyök e' kos blabatsólor dabom skeyök (50) dabom skeyök. E' kos kí ishulökwakpa múka eköl eköl. Dabom skeyök kos e' blabatsólor dabom eyök dabom eyök dökã skel. E' kos kí ishulökwakpa múka eköl eköl. ²²Ie'pa tö Israel aleripa kos ttè shuleraë këkraë be' skéie. Erè ttè wé kè shulinuk ie'pa a ese bituraë ie'pa wã be' ska' shulè. Ttè wé shulirmi ie'pa a e' tã ese shuleke ie'pa tö. Etã es be' kí kanè e' östömi. Ie'pa tö be' kímèmi kanè e' wa. ²³Skéköl tö be' ké iwakanéuk, ñies be' tö iwakanewé es, e' tã be' a ikatatkërmi. Ñies Israel aleripa kos mi'mine iu a ttsë'ne buaë.

²⁴Etã Moisés tö inuäki ttò iüté. Iwakanewéitö wes inuäki tö iché ia es. ²⁵Ie' tö Israel aleripa shua wëpa didir ese shushté. E'pa mékaitö Israel aleripa shulökwakpaie. Welepa menekã mil biyök e' kos kí ishulökwakpaie. Welepa skà menekã cien biyök e' kos kí ishulökwakpaie. Welepa skà menekã dabom skeyök e' kos kí ishulökwakpaie. Welepa menekã dabom eyök e' kos kí ishulökwakpaie. ²⁶Ie'pa tö Israel aleripa ttè shuleke këkraë. Ttè wé darërëë, ese mí ie'pa wã Moisés a

shulè. Età ttè wé tottola, ese shuleke ie'pa tò. ²⁷E' ukuöki tã Moisés nuäki e' chéat ie' a tã imiáne ikaska'.

Israel aleripa demi Sinai

19 ^{1,2}E' ukuöki tã Israel aleripa e' yélur Refidim a demirak Sinai. Ie'pa e' yè'lur Egipto, e' ki si' de böt kí ká et. Sinai dör ká sir poè. Ee ie'pa e' tséat Sinai kébata o'mik tsinet. ³Etã Moisés míã kabata a ttök Skököl tã. Ee Jehová tò ikié tã ichéitö ia:

—Ttè cheke ye' tò be' a e' chöne Israel aleripa a. E'pa dör Jacob aleripa. ⁴Ichó ie'pa a: 'Ye' tò egiptowak we'ik e' su' a' tò. Nies a' wã ijcher tò wes ye' wã a' dè'bitu buaè íe ye' wörki wes pu wã ilala mi' ipik ki es. ⁵Ká ulitane wakpa dör ye' icha. Erè ye' ttò iüté a' tò sèraa, nies ttè mekesö ñi a e' wã iüté a' tò buaè, e' tã ká ulitane wakpa shua a' döraè ye' icha chókíe. ⁶A' döraè ye' sacerdotepaie. A' döraè batse'r ye' a.' Ttè i' kos chó Israel aleripa a.

⁷Etã Moisés biteane, e' tò Israel aleripa kuèblupa kos dapa'wé. Ì ché Jehová tò ie' a e' kos chéneitö ie'pa a. ⁸Ie'pa ulitane tò iüté ñikké:

—Ì kos ché Jehová tò e' wã iüteraè sa' tò.

Etã Moisés míane ttè e' chökne Jehová a. ⁹Etã Jehová tò iché ia:

—Ye' ttò ttsó. Mochka tèrdawa kabata ki taiè e' shua ye' datse ttök be' tã as Israel aleripa ulitane tò ye' ttöke be' tã e' ttsò. Es ie'pa tò be' ttè klö'weraè kekraè.

Etã ima Israel aleripa tò iüté e' chéne Moisés tò Jehová a. ¹⁰Jehová tò iché ia:

—Be' yú Israel aleripa batse'uk i'ñe ena bule. Nies ichó iarak: 'a' datsi' skuólor.' ¹¹Ye' dör Jehová, e' datse böiki Sinai kébata a ie'pa ulitane wörki, e' kuèki ie'pa batse'ú as ie'pa tso' batse'r böiki yöki. ¹²Kabata wakyuó shkit as kè yi mi'tkö e' wishet. Ichó iarak: 'A' kè a kawö tã shkökwa iwakyöne e' wishet. Nies a' kè a kawö tã shkökwa tsinet ipamik. Wépa tkawa e' wishet esepa duörawa. ¹³Yi míwa ee ese kè kawö tã kè ulà wa. Ese kawöta ttèwã ák wa ö sulè wa. Kè a' tkinuk tò se' idir ö iyiwak idir, a' kawöta ittökwa. Mik a' tò duk blar ttsé e' è tã a' dömiwa tsinet kabata o'mik.'

¹⁴Etã Moisés biteane tò Israel aleripa batse'wé tã ie'pa ulitane datsi' skuélor. ¹⁵Moisés tò iché ia:

—A' ulitane e' kkö'nú batse'ne böiki yöki. E' dalewa kè a' senukka alaköla tã.

¹⁶Böiki es bla'mi tã kabata a ká wöñane alá blane taiè. Mò taiè dettsa kabata e' ki. Ie'pa tò ittsé tò duk blane taiè, e' tò ie'pa suawé taiè painékaie. ¹⁷Etã Moisés tò Israel aleripa tso'rak iwákpa u a e'pa yélur tsémi Skököl wörki. Ie'pa e' wöklö'wérak kabata kuli' a tsinet. ¹⁸Jehová dettsa Sinai kébata ki bö' shua, e' kuèki kabata e' míã shklé ème. Shklé e' wèr wes të shklé butrò es. Kabata kos wötírke darèrèè. ¹⁹Duk kí blarke taiè shute. Moisés ttöke tã Skököl tò ie' iüteke alá blar ttsèè.

²⁰Jehová dettsa kabata kakké, e' wöbata ki tã Moisés kiékaitö ee.

Moisés tkaka ee, ²¹ta Jehovaha tö iché ia:

—Be' e' ówane ta ichó ie'pa a: 'Kè a' tkökbitu wé iwakyöule e' iöshet ye' weblök dö' ie'pa duòlur taië.' ²²Nies wëpa kanebloke ye' a sacerdotepaie esepa kawöta e' batse'uk buaë dö' nies ye' tö ie'pa ttèlurmi.

²³Eta Moisés tö Jehovaha iuté:

—Be' tö sa' ké iwakyuök as kè ie'pa döwa kabata a tsinet. E' kueki kè ie'pa bitupa kabata i' a.

²⁴Eta Jehovaha tö iché Moisés a:

—Be' yúne ta Aarón tsúbitu e' ta. Erë a' sacerdotepa ena Israel aleripa malepa e'pa kè kawö ta' shkökbitu wé ye' tso' ee dö' ye' tö ie'pa ttèlur.

²⁵Eta Moisés biteane Israel aleripa ska' ta i ché Jehovaha tö ie' a e' chéne ie' tö ie'pa a.

Ttè dalöiëno dökä dabop

20 ¹Skököl tté ta ichéitö i' es: ²“Ye' dö'r Jehovaha. Ye' dö'r a' Këkö'l. Ye' tö a' yè'lur Egipto wé a' bak weinuk siarë kanè wa ee.

³“Kè a' kawö ta' këkölpa skà dalöiök. Ye' è dalöiö a' Këkölie.

⁴“Kè a' kawö ta' i diököl yuök dalöiè yës. I kos tso' ká jai a ena ká i' a ena dayë a ena iyök dikia, e' kos diököl kè yuar a' tö dalöiè.

⁵⁻⁶Ye' dö'r Jehovaha. Ye' dö'r a' Këkö'l. A' tö këkölpa kuak'ki dalöié, e' kè dalé'ttsénuk ye' a. Wépa ye' suë suluë esepa we'ikeraëyö, nies ileripa dò inukökopaë e'pa we'ikeraëyö. Erë wépa tö ye' dalëritseke ena ye' ttè dalöiëno

e' iuteke, esepa ena iëtkuöpa dökä mil e' dalëritseraëyö. E' kueki kè a' e' tulökwa kuchëwö ki iyi ñekkë kos wörki idalöioie.

⁷“Ye' dö'r Jehovaha. Ye' dö'r a' Këkö'l. Ye' kiè kè aritsar éanas iyi sulu wambloie. Yi tö e' wamblé ese wák we'ikeraëyö.

⁸“Eno diwö e' bló Ye' è dalöioie. E' kè chökwa a' éna. ⁹Semana bit e' a kawö tso' kul. Kawö teröl e' dö'r a' wákpa a kanebloie. ¹⁰Erë kawö teröl e' bule es e' dö'r eno diwö ye' dalöioie. E' kéwö a a' kè kawö ta' kaneblok. Nies a' ala'r ena a' kané mésopa ena a' iyiwak ena ká kuak'ki wakpa serke a' ska', e'pa kos kè kawö ta' kaneblok e' diwö a. ¹¹Ye' dö'r Jehovaha. Ye' tö ká i' ena ká jai ena dayë ena iyi ulitane e' kos yö' ká teröl shua. E' bule es ta ye' eni', e' kueki kawö e' batseoyö me'atyö a' a eno diwöie ye' dalöioie.

¹²“A' yé ena a' mi e'pa dalöiö as a' ser ká taië ká mekeyö a' a' a' a.

¹³“Kè a' kawö ta' s'ttökwa.

¹⁴“Kè a' kawö ta' s'senewabak dalöseukwa.

¹⁵“Kè a' kawö ta' akblök.

¹⁶“Kè a' kawö ta' s'kkatök kachè wa.

¹⁷“Kè a' kawö ta' o'ka u kkechök. Nies ilaköl ena ikané mésopa, alakölpa ö wëpa, ena iiyiwak kos ena i kos tso' iwa, ese kè kkechar.”

Israel aleripa suane Skököl yöki

¹⁸Mik Israel aleripa ulitane tö alá blarke e' ttsé ena iwönarke e' suë nies duk blarke taië e' ttsé

ena shkḷe butrōkeka taiē kabata a
e' sué, etā e' yōki ie'pa suane taiē
painékarak taiē. Ie'pa iēter isaḷuk
kamiē. ¹⁹E' kueki ie'pa tō iché Moi-
sés a:

—Be' ttó sa' ta, etā sa' tō be' ttò
dalōieraē. Erē kè sa' ki ikiane tō
Skéköl ttò sa' ta dö' sa' duòlur.

²⁰Moisés tō iiüté:

—Kè a' suanuk. Skéköl dettsa
a' ma'uk isuqie tō mokḷi a' tō ie'
dalōieke. Ie' ki ikiane tō a' tō ie' ttò
dalōiè as kè a' tō ì sulu wamblò.

²¹Ie'pa atē isaḷuk kamiē. Moisés
è míā tsinet mò taiē wé Skéköl tso'
ee.